

Tecza

WYDZIAŁ KULTURY I TURYSTYKI
MIASTA I GMINY WYDOMIERSZCZYN

100-LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ POLSKĘ

Życzenia
Spokojnych, radosnych,
pełnych rodzinnego szczęścia
Świąt Bożego Narodzenia
składają

Agata Kornhauser-Duda
Małżonka Prezydenta RP

Andrzej Duda
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

„Jest w moim kraju zwyczaj, że w dzień wigilijny,
przy wejściu pierwszej gwiazdki wieczornej na niebie,
ludzie gniazda wspólnego łamią chleb biblijny,
najtkliwsze przekazując uczucia w tym chlebie.”
C.K. Norwid

Polska tradycja łamania się opłatkiem budzi w nas
najpiękniejsze uczucia,
Ten gest, najczęściej przekazywany wśród osób najbliższych,
jest gestem przyjaźni i miłości, braterstwa i jedności.
Pragnę przełamać się opłatkiem z Polakami w kraju
oraz Polakami na świecie.

Zarówno z przyjaciółmi, jak i z adwersarzami.
Dzieląc się z Państwem radością, płynącą z narodzin Chrystusa,
Życzę Wszystkim zdrowych, pogodnych Świąt Bożego Narodzenia,
A w Nowym Roku szczęścia i wszelkiej pomyślności

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
Stanisław Karczewski
Warszawa, 24 grudnia 2018

Drodzy czytelnicy!
W blaskach betlejemskiego żłóbka,
u progu Nowego 2019 roku życzę, aby oredzie miłości i pokoju,
przekazane nam przez Bożego Syna,
stało się źródłem odnowy naszego życia i posługiwania.
Niech to Boże Narodzenie otworzy nasze serca na Miłość,
która napętnia nas radością, nadzieją i ufnością.
Niech ta Miłość będzie natchnieniem dla naszych myśli,
słów i czynów i niech uzdolni nas do rozpoznawania Chrystusa
w każdym spotkanym człowieku.
Radosnych i błogosławionych Świąt!
Vitalii Kryvytskyi SDB
Biskup Kijowsko-Żytomierski

Drodzy Rodacy!
Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się
Nowego 2019 Roku życzę Rodakom, żyjącym w wielu miejscach
Żytomierszczyzny Wesołych, Radosnych i
Zdrowych Świąt Bożego Narodzenia, pokoju w rodzinach, sercach i
przede wszystkim pokoju na Ukrainie.
Niech 2019 rok stanie się rokiem realizacji podjętych przez Państwa
ambitnych planów i zamierzeń w dziedzinie krzewienia tradycji
narodowych, rozwoju nauki i kultury.
Z serdecznymi pozdrowieniami,
Konsul Generalny RP w Winnicy
Damian Ciarciński

Szanowni Czytelnicy!
Pragniemy złożyć życzenia
Ciepłych i rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz samych sukcesów w nadchodzącym Nowym 2019 Roku!
Niech panuje wzajemne zrozumienie i miłość oraz pokój na naszej Ziemi!
Dziękujemy za owocną współpracę i liczymy na jej kontynuację w następnym
roku.

W imieniu Zarządu
prezes Żytomierskiego Obwodowego
Związku Polaków na Ukrainie
Wiktoria Laskowska-Szczur

AKTUALNOŚCI

Dzień Zaduszy w Żytomierzu Поминальний день у Житомирі	4
---	---

WYDARZENIE

W Żytomierzu na 100-lecie Niepodległej В Житомирі до 100-річчя Незалежності	5
Bo świat - to my! Бо світ - це ми!	10
IV Dni Kultury Polskiej w Nowogród-Wołyńskim IV Дні польської культури в Новоград-Волинському	10
Ojcowie Niepodległości Основоположники Незалежності	11
Podsumowanie projektu oraz wręczenie medali Підсумування проекту та вручення відзнаки	12
Polska niepodległość świętowana w Winnicy Святування у Вінниці Дня Незалежності Польщі	13
100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości świętowana w Żytomierzu 100-річчя Незалежності Польщі святкували в Житомирі	14
Dla Niepodległej w Korosteniu У Коростені до Дня Незалежності	15
Dla Niepodległej w Korostyszowie Свято в Коростишеві	15

PAMIĘTAMY O NICH

40. rocznica wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową 40-ва річниця виборів кардинала Кароля Войтили на Престол Святого Петра	16
Polacy w Żytomierzu uczcili pamięć św. Jana Pawła II Поляки в Житомирі вшанували пам'ять св. Іоанна Павла II	17
W Żytomierzu otwarto Przystanek Historia IPN В Житомирі відкрито „Зупинку історії” ІНП	18

MEDIA

V Zjazd Federacji Mediów Polskich na Wschodzie V З'їзд федерації польських ЗМІ на сході	20
---	----

POZNAJEMY KRAJ

Śladami niepodległości Слідами Незалежності	22
Polska młodzież zwiedza miejsca pamięci narodowej Польська молодь відвідала місця національної пам'яті	23

RODACY

Niewymazana polskość Незабута польськість	24
--	----

NASZE TRADYCJE

Hej kołęda, kołęda! Гей, коляда, коляда!	26
---	----

Tęcza Żytomierszczyzny kwartalnik mniejszości polskiej na Ukrainie

Założyciel i wydawca
Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie

Kolegium Redakcyjne
mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (redaktor naczelna)
Tetiana Petrowska (redaktor)
ks. dk. dr Jacek Pawłowicz
ks. mgr lic. Jarosław Giżycki
prof. dr hab. Wołodimir Jerszow
dr Irena Kopoć
mgr Elwira Gilewicz
mgr Jana Laskowska
mgr Olena Staniszevska
Olga Kolesowa, Oleg Filenko, Aleksander Dłogusz
Aleksiej Salej (grafik)
Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Redakcja
ul. Teatralna 17/20, gab. 109-111
10014, Żytomierz, Ukraina
tel. +38 (097) 199 83 08
e-mail: zpuzytomierz@gmail.com
www.zozpu.zhitomir.net

Druk FOP Gembariski O.P. (PD „Żytomyr-Poligraf”)
10001 m. Żytomierz, ul. Kijowska, 81, pok. 227
Nakład 1000 szt.

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów

Веселка Житомирщини квартальник польської національної меншини в Україні

Засновник і видавець
ГО „Житомирська обласна Спілка поляків України”

Редакційна колегія
Вікторія Ляковська-Щур (головний редактор)
Тетяна Петровська (редактор)
кс. dk. Яцек Павлович
кс. Ярослав Гіжицький
проф. Володимир Ёршов
Ірина Копоть
Ельвіра Гілевич
Яніна Ляковська
Олена Станішевська
Ольга Колесова, Олег Філенко, Олександр Длогуш
Олексій Салей (верстка)
Фотографії з архіву Житомирської обласної СПУ

Редакція
вул. Театральна 17/20, каб. 109-111
10014, м. Житомир, Україна
tel. +38 (097) 199 83 08
e-mail: zpuzytomierz@gmail.com
www.zozpu.zhitomir.net

Друк ФОП Гембарський О. П. (ДП „Житомир-Poligraf”)
10001, м. Житомир, вул. Київська, 81, оф. 227
Тираж 1000 прим.
Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

**Akcja sprzątania Cmentarza Polskiego organizowana dn. 27.10.18 roku przez Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie /
Акція з упорядкування польського цвинтаря 27.10.18 року організована Житомирською обласною Спільною поляків України**

Dzień Zaduszny w Żytomierzu

2 listopada członkowie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie zapalili na Cmentarzu Polskim 1000 białych i czerwonych zniczy w ramach akcji „Zapal Znicz na Kresach”.

W celu przygotowania Cmentarza Polskiego do Wszystkich Świętych oraz Zaduszek setki młodych ludzi wzięło udział w akcji ŻOZPU. Sprzątali zabytkową nekropolię, porządkowali groby, czyścili pomniki, wynosili liście, przybliżając sobie historię rodzinnego miasta. Swoją obecnością grupę Polaków zaszczylił konsul RP w Winnicy Sebastian Delura. Po sprzątaniu wszyscy wspólnie zapalili znicze.

Tradycja Zaduszek jest mocno zakorzeniona w polskiej kulturze. Wspominanie zmarłych, odmawianie za nich modlitw wstawienniczych odbywa się dzień po uroczystości Wszystkich Świętych, 2 listopada. Tego dnia Kościół katolicki obchodzi Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych. Żytomierzanie również świętują Dzień Zaduszny. Odwiedzają groby bliskich i zapalają na nich znicze.

Tradycyjnie, na Cmentarzu Polskim została odprawiona uroczysta msza święta za zmarłych, której przewodniczył biskup ordynariusz diecezji kijowsko-żytomierskiej Witalij Krywicki w koncelebrze z ks. Witalijem Bezszykuryem oraz ks. kanonikiem Wiktorem Makowskim. Zgromadziło się na niej około 2 tys. osób. Wierni modlili się w intencji tych, którzy odeszli do wieczności, zwłaszcza za tych, którym odmówiono w przeszłości prawa do godnego pogrzebu chrześcijańskiego, za prześladowanych, za poległych na wojnach, w tym na ostatniej wojnie rozpętaną na wschodzie Ukrainy.

Biskup Witalij Krywicki podziękował członkom ŻOZPU za organizację sprzątania cmentarza. Znicze zapłonęły na grobach dzięki Radiu Lwów, TVP Rzeszów oraz Polskiemu Towarzystwu Opieki nad Grobami Wojskowymi we Lwowie.

Wiktoria Laskowska-Szczur

**Na Cmentarzu Polskim została odprawiona uroczysta msza święta za zmarłych /
На польському цвинтарі відправлена свята літургія за померлих**

**Tysiąc białych i czerwonych zniczy zapłonęło na polskiej nekropolii /
Тисячу білих та червоних лампадок запалено на польському цвинтарі**

**Polacy z Żytomierza oraz konsul RP w Winnicy Sebastian Delura wspólnie zapalili znicze – światełka pamięci /
Поляки з Житомира та konsul РП у Вінниці Себастьян Делюра разом запалили лампадки-вогники – світло пам'яті**

Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” na XI Dniach Kultury Polskiej na Ukrainie / Виступ ансамблю пісні і танцю „Шльонськ” на XI Днях польської культури в Україні

W Żytomierzu na 100-lecie Niepodległej

XI Dni Kultury Polskiej na Ukrainie i XXIV Międzynarodowy Festiwal „Tęcza Polesia”, które odbyły się w dniach 4-7 października, zostały poświęcone obchodom 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Imprezy objęte honorowym patronatem Marszałka Senatu RP i Marszałka Województwa Śląskiego zorganizował Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie przy wsparciu rady obwodowej i miejskiej oraz Konsulatu Generalnego RP w Winnicy.

Na święto kultury polskiej do Żytomierza przybyła delegacja województwa śląskiego pod przewodnictwem wicemarszałka Stanisława Dąbrowy, w której składzie znaleźli się radny Katowic Józef Zawadzki oraz wicedyrektor Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” Tomasz Janikowski. Z partnerskiego Płocka zawitali dyrektor Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta Mariola Gajewska i radny Grzegorz Lewicki, a z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II prorektor ds. nauki i kształcenia prof. Iwona Niewiadomska z grupą współpracowników.

Spotkanie w Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej / Зустріч в Житомирській обласній державній адміністрації

Uczestnikom Dni Kultury Polskiej i Międzynarodowego Festiwalu „Tęcza Polesia” zaproponowano atrakcyjny program, bogaty w wydarzenia takie jak spotkania delegacji, dyskusje panelowe, koncerty, wystawy czy wycieczki. Ponadto członkowie delegacji uczcili pamięć rodziców Ignacego Jana Paderewskiego na Cmen-

tarzu Polskim w Żytomierzu oraz ofiary represji stalinowskich lat 1937-1938.

Stosunki międzynarodowe

Delegacje z Polski spotkały się z kierownictwem Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej, Żytomierskiej Rady Obwodowej oraz Rady

Miejskiej. Województwo śląskie i obwód żytomierski łączą wieloletnie relacje partnerskie. W tym roku stosunki dwustronne zostały potwierdzone podpisaniem umowy o dalszej współpracy między obydwoma regionami.

Na spotkaniu przewodniczący ODA Igor Gundycz zauważył: „Jestem przekonany, że dziś nie tylko Polska jest zainteresowana silną, niezależną Ukrainą, ale także cała Europa. Każdy na swoim miejscu musi zrobić wszystko, aby nasze kraje były potężne gospodarczo i niezależne, a to przyniesie rezultaty”.

Wicemarszałek województwa śląskiego Stanisław Dąbrowa wyraził zadowolenie ze współpracy z obwodem żytomierskim. „Z satysfakcją stwierdzam, że dziś możemy kontynuować naszą dalszą współpracę. 11 lat temu nawiązaliśmy kontakty z Żytomierzem. Cieszymy się, że istnieje taka współpraca w dziedzinie kultury, edukacji, ale widzimy zainteresowanie w sferze gospodarczej”. Na nowym etapie liderzy regionalni oczekują pogłębienia partnerstwa gospodarczego i biznesowego.

Podziękowanie za wieloletnią pracę na rzecz utrzymywania stosunków międzynarodowych Stanisławowi Dąbrowie złożył konsul generalny RP Damian Ciarciński, którego list odczytała małżonka Maria Ciarcińska.

Warto dodać, że współpraca między obwodem żytomierskim i województwem śląskim została zainicjowana i nadal jest wspierana przez Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie. Nawiązane kontakty stały się źródłem wielu ważnych inicjatyw, m.in. Dni Kultury Polskiej na Ukrainie, Festiwalu „Kołodnicy z Żytomierza”, akcji „Zapał znicz na Cmentarzu Polskim w Żytomierzu”, konferencji gospodarczych i naukowych z udziałem delegacji obu stron, wymiany lekarzy, akcji „Lato z Polską” – kolonii dla młodzieży.

Polska Szkoła Sobotnio-Niedzielną imienia I. J. Paderewskiego

Na Żytomierszczyźnie mieszka 50 tysięcy Polaków. Nauczanie języka ojczystego, kultury i historii Polski jest dla nich podstawą zachowania tożsamości narodowej. Zadania te są z powodzeniem realizowane w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielną im. I.J. Paderewskiego, która działa przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie. Jej uczniowie są laureatami różnych konkursów i olimpiad międzynarodowych i regionalnych. Dni Kultury Polskiej w Żytomierzu to dobra okazja do zademonstrowania ich osiągnięć. Laureaci III Konkursu Recytatorskiego zaprezentowali wiersze patriotyczne. Młodzież pokazała, jak ciekawie

Delegacje omawiają wspólne plany na 2019 rok / Обговорення спільних планів на 2019 рік

Uroczyste przedłużenie Umowy o współpracy między województwem śląskim i obwodem żytomierskim / Урочисе підписання Угоди про продовження співпраці між Сілезьким воєводством та Житомирською областю

Prezentacja Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielną im. I. J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie / Презентація Польської суботньо-нідільної школи ім. І. Я. Падеревського при Житомирській обласній Спілці поляків України

i atrakcyjnie odbywają się lekcje w szkole oraz przedstawiła swój udział w projektach oświatowo-edukacyjnych i koloniach organizowanych w Polsce. Konstantyn Ogijenko opowiedział o historii szkoły.

W kręgu nauki i historii

Dni Kultury Polskiej rozpoczęły się w Szkole Muzycznej nr 1 im. Borysa Latoszyńskiego. Zainaugurował je znakomity koncert „Mały Paderewski” w wykonaniu uczniów i nauczycieli. W repertuarze znalazły się utwory z kanonu polskiej muzyki kameralnej. Koncert poprowadziła dr Irena Kopoć.

W Muzeum Borysa Latoszyńskiego zostały przeprowadzone międzynarodowe czytania naukowe 2018 przygotowane również przez dr Irenę Kopoć oraz odbyła się prezentacja czwartego tomu pracy zbiorowej „Twórca – kultura – wymiary czasu”. Publikacja upowszechnia stan badań nad kulturą wieloetnicznej Żytomierszczyzny i rolę Polaków w tej kulturze. Materiały analityczne i źródłowe zawarte w tomie dotyczą m.in. mało znanych postaci szkolnictwa żytomierskiego, sztandarowych twórców muzyki polsko-ukraińskiego pogranicza jak Borys Latoszyński i jego rodzina czy Ignacy Jan Paderewski, zagadnień z dziedziny sztuki światowej, aktualnych problemów trwającej reformy szkolnictwa.

Dwie wystawy

W ramach święta polskiej kultury otwarto dwie wystawy historyczne. Jedną z nich zatytułowaną „Nauczyciele wolności” opowiada o dziejach jednej z najbardziej renomowanych szkół wyższych w Polsce – Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Prorektor KUL prof. Iwona Niewiadomska uroczście otworzyła ekspozycję i zaznajomiła obecnych z wybitnymi postaciami uczelni, wśród nich św. Janem Pawłem II. „Najważniejsze dla naszego uniwersytetu jest wychowanie wolnego człowieka” – zaznaczyła prof. Niewiadomska. Wystawa została udostępniona dzięki współpracy ŻOZPU i KUL, którą zainicjowano w 2014 roku.

Druga wystawa pt. „Ignacy Jan Paderewski i Ziemia Żytomierska” jest owocem żmudnych poszukiwań archiwalnych. W ich efekcie powstała ekspozycja dokumentująca więzi łączące naszego wybitnego rodaka z Żytomierszczyzną.

Po raz pierwszy Dni Kultury Polskiej nawiązały do trwającego właśnie (4-10 października) Światowego Tygodnia Przestrzeni Kosmicznej ustanowionego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Z tej okazji w Muzeum Kosmonautyki wyświetlono film baletowy „Aelita” z muzyką Reinholda Gliery. Widzowie wysłuchali referatów

Seminarium naukowe prowadziła dr Irena Kopoć / Науковий семінар веде к. н. Ірина Копоть

Otwarcie wystawy „Nauczyciele wolności” poświęconej 100-leciu KUL / Відкриття виставки „Вчителі незалежності” присвяченої 100-річчю ЛКУ

Z udziałem delegacji zostały zapalone znicze na grobie rodziców Ignacego Jana Paderewskiego / За участю делегації запалили лампадки на могилі батьків Ігнація Яна Падеревського

naukowych: fizyk i astronom Tatiany Nowosielskiej na temat „Planeta Mars: nowe metody i horyzonty oszajania” oraz geografa i kulturologa Cyryla Nowosielskiego pod tytułem „Królowa Marsa – od powieści i filmu do spektaklu baletowego”.

Klasa mistrzowska

Perłą święta polskiej kultury był urzekający występ światowej klasy artystów z Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, którzy wykonali pieśni patriotyczne i ludowe. Zaprezentowany przez nich repertuar doskonale wpisał się w patriotyczną atmosferę festiwalu.

Koncert zespołu tym razem rozpoczął się tuż przed plenerowym show tanecznym pt. „Polonez 100-lecia”. Artyści ze Śląska poprowadzili warsztaty oraz połączyli zespoły młodzieżowe w tańcu. A potem była taneczna bajka na scenie kiedyś polskiego teatru, a teraz Filharmonii Żytomierskiej.

Wicedyrektor Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” Tomasz Janikowski stwierdził, że „Zespół Śląsk w ramach kontynuacji współpracy z Żytomierskim Obwodowym Związkiem Polaków na Ukrainie na pewno jeszcze nie raz pojawi się w Żytomierzu, a w Koszycach z radością będziemy gościć Polaków z Żytomierszczyzny, przyjeżdżających co roku z polską i ukraińską kolędą”. Oraz dodał: „Serdeczność, z jaką od lat przyjmowany jest Śląsk, sprawia, że z radością wracamy na kolejne edycje tej niezwykłej imprezy”.

Festiwal „Tęcza Polesia”

XXIV Międzynarodowy Festiwal Kultury Polskiej „Tęcza Polesia” w Filharmonii Żytomierskiej rozpoczął się odśpiewaniem hymnów narodowych, po czym na scenę zaproszono gości honorowych. Konsul Magda Arsenicz odczytała list ministra Kancelarii Prezydenta RP Adama Kwiatkowskiego do uczestników festiwalu, w którym napisał m.in.: „Z satysfakcją myślę o roli, jaką odgrywają państwo w podtrzymywaniu polskiej kultury, tradycji i języka, pielęgnowaniu polskości oraz upowszechnieniu na ziemi ukraińskiej wiedzy o historii Rzeczypospolitej Polskiej. Dziękuję wszystkim tym, którzy przybyli do Żytomierza, aby podzielić się swoim talentem oraz wyrazić swoje przywiązanie do ojczyzny. Na szczególne słowa uznania zasługuje bogaty program tegorocznego spotkania, obejmujący wiele spektakli, wystaw, występów w wykonaniu artystów pochodzących zarówno z Ukrainy, jak i z Polski”.

Listy gratulacyjne nadeszły też od dyrektora Biura Polonijnego Kancelarii Senatu RP Grzegorza Seroczyńskiego oraz prezydenta Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusza Adama Piłata.

Wiktorija Laskowska-Szczur przedstawia wystawę „Ignacy Jan Paderewski i Ziemia Żytomierska” / Вікторія Ляковська-Щур представила виставку „Ігнацій Ян Падеревський і житомирська земля”

Inauguracja XXIV Międzynarodowego Festiwalu Kultury Polskiej „Tęcza Polesia” / Відкриття XXIV Міжнародного фестивалю польської культури „Веселка Полісся”

Zespół Wokalny „Srebrne Głosy” z Winnickiego Związku Polaków na Ukrainie / Вокальний ансамбль „Срібні голоси” Вінницької спілки поляків України

Polonez w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” /
Полонез у виконанні Ансамблю пісні і танцю „Шльонськ”

Chór młodzieżowy Młode Liście z Baru /
Зразковий аматорський польський хор „Молоде листя” з м. Бар

Wspólną modlitwą za ojczyznę w katedrze pw. św. Zofii zakończyły się XI Dni Kultury
Polskiej /
Спільна молитва за Батьківщину в Кафедральному соборі св. Софії завершила
XI Дні польської культури

Szczególne podziękowania Wiktorii Laskowskiej-Szczur, organizatorowi Dni Kultury Polskiej, złożył Stanisław Dąbrowa. W imieniu przewodniczącego Rady Miasta Katowice gratulacje przekazał Józef Zawadzki. Mariola Gajewska zadeklarowała w imieniu prezydenta Płocka wsparcie i podziękowała za owocną współpracę. Obecnych pobłogosławił ks. kanonik Wiktor Makowski.

W festiwalu wzięły udział najlepsze zespoły i soliści, którzy są laureatami rozmaitych konkursów organizowanych na Ukrainie. Swoją sztukę zaprezentowały zespoły: dziecięce Dzwoneczki z Żytomierza i Kolorowe Ptaszki z Horoszoza, Srebrne Głosy z Winnicy, Młode Liście z Baru, Żytomierski zespół taneczny Koroliski, solistki Anita Cyporek, Katarzyna Bakalczuk, Natalia Zubarewa. Widzowie nie żałowali braw artystom.

Koncert wspaniale prowadziły Helena Staniszevska i Wiktoria Wachowska. Konsul Magda Arsenicz z Wiktoria Laskowską-Szczur wręczyły dyplomy uczestnikom festiwalu w podziękowaniu za aktywną działalność społeczną na rzecz zachowania i rozwoju kultury polskiej na Ukrainie.

Clou koncertu był występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, który tak jak poprzednio spotkał się z aplauzem wzruszonej do łez publiczności.

Na zakończenie Dni Kultury Polskiej słowa wdzięczności i uznania wyrazili konsul RP w Winnicy Magda Arsenicz i wicemarszałek województwa śląskiego Stanisław Dąbrowa. Prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowska-Szczur w imieniu Polaków z Żytomierszczyzny podziękowała Konsulatowi Generalnemu RP w Winnicy, Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Śląskiego, Zespołowi Pieśni i Tańca „Śląsk”, Zarządowi ŻOZPU oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do organizacji i przeprowadzenia uroczystości.

Tradycyjnie finalnym akordem Dni Kultury Polskiej była niedzielną wspólna modlitwa za ojczyznę odprawiona w katedrze pw. św. Zofii przez dziekana ks. Witalija Bezszykurego.

Dni Kultury Polskiej na Ukrainie, które odbywają się w stolicy Polaków na Ukrainie – Żytomierzu, niewątpliwie należą do najważniejszych wydarzeń w życiu kulturalnym i społecznym Ukrainy. Rozmach i poziom artystyczny robią zawsze wielkie wrażenie i dowodzą, że polska kultura jest najbardziej zbliżona do ukraińskiej, a oba narody są bratnimi narodami!

Patronat medialny nad imprezą sprawowały TVP Polonia, Sojuz TV, „Kurier Galicyjski” oraz „Tęcza Żytomierszczyzny”.

Wiktor Laskowski-Szczur

Bo świat - to my!

18 października w Domu Kultury w Horoszwie odbył się XV Dziecięcy Festiwal Kultury Polskiej „Bo Świat - to My!”.

Imprezę zorganizowały Kulturalno-Oświatowy Związek Polaków im. Władysława Reymonta oraz Żytomierski Obwodowy ZPU. Tegoroczny festiwal poświęcony był setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Uczestniczyły w nim: zespół tańca Gracja z Nowogrodu Wołyńskiego, Dziecięcy Zespół Folklorystyczno-Etnograficzny „Aksamitki” z Baru, zespół tańca polskiego Koroliski i zespół wokalny Dzwoneczki z Żytomierza, Zespół z Gimnazjum w Nowej Borowej, z Horoszowa: Zespół Wokalny „Kolorowe Ptaszki”, zespół taneczny Kryształ, dziecięce studio teatralne Fejeria, uczniowie szkół muzycznych z Nowej Borowej oraz Horoszowa. Wspaniałe występy solistów Ołeny Matwijenko, Julii Żukowskiej, Sofji Dowbych, Mateusza Makarowa, Diny Chalimonczuk, Anity Cyporeno i Natalii Zubarewej wzruszyły publiczność. Łącznie na scenie wystąpiło około 200 małych i dorosłych artystów. Niespodzianką dla publiczności była wystawa z okazji Świę-

XV Dziecięcy Festiwal Kultury Polskiej „Bo świat - to my!” / XV Дитячий фестиваль польської культури „Бо світ - це ми!”

ta Niepodległości Polski, którą przygotowały dzieci ze szkoły rysowania uczące się pod kierunkiem Heleny Makarowej z Domu Kultury w Horoszwie.

Prowadzący koncert Witalij Raikowski przedstawił krótką informację o historii odzyskania przez Polskę niepodległości. Urządzona zaś w foyer Domu Kultury wystawa opowiadała o historii powstania i rozwoju festiwalu. W ciągu tych kilkunastu lat przez festiwalową scenę przewinęło się mnóstwo zespołów i wykonawców. Dzięki jego istnieniu spora rzesza dzieci i młodzieży miała żywy kontakt z kulturą polską.

Konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarciniński złożył organizatorom podziękowania wykonawcom zaś wręczył dyplomy za udział w festiwalu. Wyrażamy wdzięczność za wsparcie i pomoc Konsulatowi Generalnemu RP w Winnicy, prezes ŻOZPU Wiktorii Laskowskiej-Szczur, władzom lokalnym: Halinie Szyczenko, Piotrowi Juszczenko i Włodzimierzowi Stolarczukowi oraz OTTO Work Force Polska Sp. z o. o. i Worklife Polska Sp. z o. o.

Żanna Szyszkina

Organizatorzy i uczestnicy IV Dni Kultury Polskiej w Nowogrodzie-Wołyńskim / Організатори та учасники IV Дні польської культури у Новоград-Волинському

IV Dni Kultury Polskiej w Nowogrodzie-Wołyńskim

Impreza odbyła się w dniach 12-14 listopada z inicjatywy Polskiej Organizacji Społecznej im. Adama Mickiewicza w Nowogrodzie Wołyńskim przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Winnicy. W tym roku została poświęcona 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

W Dniach Kultury Polskiej udział wzięli goście z partnerskiego dla rejonu nowogrodzkiego powiatu piaseczyńskiego: starosta Wojciech Ołdakowski, przewod-

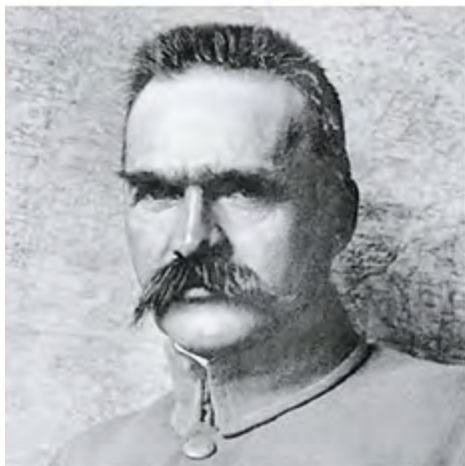
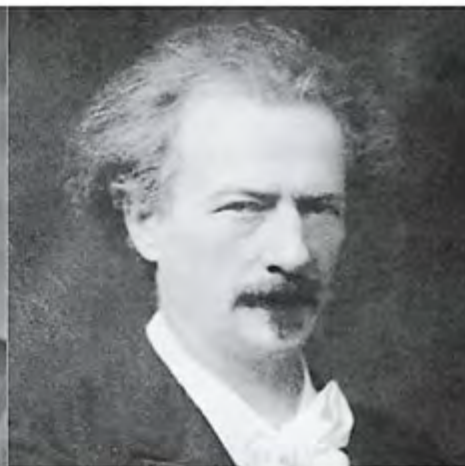
niczący Rady Powiatu Włodzimierz Raśniński i radni oraz 15-osobowa delegacja z Polonijnego Liceum Ogólnokształcącego Niepublicznego „Klasyk” z Warszawy.

Program imprezy obejmował spotkania z władzami lokalnymi, koncerty i spektakle, które odbywały się w kościele pw. Jezusa Króla oraz w czterech szkołach miasta. Punktem kulminacyjnym programu IV Dni Kultury Polskiej był wspaniały koncert, na który organizatorzy zaprosili do Miejskiego Pałacu Kultury. Zebranych powitali prezes Polskiej Organizacji Społecznej im. Adama Mickiewicza Ludmiła

Wolska, przedstawiciel Żytomierskiej Administracji Państwowej Oleksander Piwowarski, konsul generalny RP Damian Ciarciniński, prezes ŻOZPU Wiktorii Laskowskiej-Szczur, przewodniczący Rady Rejonowej Dmytro Rudnicki, kierownik ds. Komitetu Rady Miejskiej Dmytro Rużycki oraz goście z Polski. W koncercie wzięły udział zespoły z Żytomierza, Horoszowa, Nowej Borowej, Nowogrodu Wołyńskiego oraz Warszawy.

Delegacje złożyły kwiaty i zapaliły znicze pod pomnikami Polaków.

Ludmiła Wolska

PIŁSUDSKI**DMOWSKI****PADEREWSKI****WITOS****KORFANTY****DASZYŃSKI**

Ojcowie Niepodległości

By uczcić 100-lecie odzyskania niepodległości oraz na pamiątkę odrodzenia Państwa Polskiego 8 maja 2018 roku uchwałą Rady Ministrów została podjęta decyzja o ustanowieniu odznaki okolicznościowej Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości.

Na awersie medalu w kształcie prostokąta widnieje wizerunek orła białego w koronie na głowie z rozwiniętymi skrzydłami, wokół którego umieszczone zostały wizerunki: Wojciecha Korfantego, Ignacego Jana Paderewskiego, Wincentego Witos, Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Daszyńskiego oraz Józefa Hallera.

Nazywa się ich „ojcami niepodległości” i słusznie, bo wkład każdego z nich w dzieło odrodzenia Polski oraz w pierwsze lata tworzenia państwa są przeogromne. Kim zatem były te osoby i co uczyniły dla odzyskania niepodległości przez Polskę?

Józefa Piłsudskiego (1867-1935) chyba nie trzeba nikomu przedstawiać. Ziuk, Dziadek czy Komendant to postać powszechnie kojarzona z polskim czynem niepodległościowym.

Był przywódcą Organizacji Bojowej Polskiej Partii Socjalistycznej (PPS) oraz inicjatorem powstania tajnego Związku

Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego; obie organizacje stały się podstawą utworzonych w 1914 roku brygad Legionów Polskich. Równolegle do nich Piłsudski powołał konspiracyjną Polską Organizację Wojskową (POW). W 1917 roku wraz z legionistami odmówił złożenia przysięgi na „wieczne braterstwo broni z wojskami Niemiec i Austro-Węgier”, co było powodem aresztowania go przez Niemców i osadzenia w twierdzy magdeburskiej. 10 listopada 1918 roku wrócił do Warszawy, a w kolejnych dniach (11-14 listopada) objął wojskową i polityczną władzę zwierzchnią w kraju. 16 listopada wysłał do światowych przywódców telegram notyfikujący powstanie państwa polskiego. 20 lutego 1919 roku objął urząd Naczelnika Państwa. Był jednym z autorów zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej i bitwie niemeńskiej.

Roman Dmowski (1864-1939), główny twórca ruchu narododemokratycznego (Narodowa Demokracja, endecja), pisarz polityczny. Przeciwnik ruchu rewolucyjnego, zwolennik tezy, że dla Polski większym zagrożeniem są Niemcy niż Rosja.

Powołał Komitet Narodowy Polski, uznany za oficjalną reprezentację dyplomatyczną Polaków. Skutecznie zabiegał

o utworzenie Armii Polskiej we Francji (powstała w 1917 roku). Był polskim delegatem na konferencję pokojową w Paryżu, w czasie której aktywnie zabiegał o kształt polskiej granicy zachodniej; był też sygnatariuszem traktatu wersalskiego, kończącego obrady konferencji. Dmowski uważał, że dla młodego państwa polskiego będzie lepiej, jeśli jego granice nie zostaną zbyt rozciągnięte w kierunku wschodnim, a wszystkie mniejszości narodowe się zasymilują. W czasie wojny polsko-sowieckiej wchodził w skład Rady Obrony Państwa.

Ignacy Jan Paderewski (1860-1941), światowej sławy pianista. W czasie I wojny światowej działał w Generalnym Komitecie Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce.

W 1915 roku koncertował w Stanach Zjednoczonych, gdzie działał na rzecz sprawy polskiej; zabiegom Paderewskiego przypisuje się wyodrębnienie w słynnym orędziu prezydenta Woodrowa Wilsona (08.01.18) 13 punktu o konieczności utworzenia niepodległego państwa polskiego z dostępem do morza. Od sierpnia 1917 roku Paderewski był przedstawicielem Komitetu Narodowego Polskiego w Stanach Zjednoczonych.

W grudniu 1918 roku mimo sprzeciwu władz niemieckich przybył do Poznania,

co dało impuls do wybuchu powstania wielkopolskiego. W styczniu 1919 roku został premierem i ministrem spraw zagranicznych RP. Razem z Romanem Dmowskim reprezentował Polskę na konferencji pokojowej w Paryżu i był sygnatariuszem traktatu wersalskiego.

Wojciech Korfanty (1873-1939), polityk, działacz narodowy i niepodległościowy, redaktor i publicysta, wydawca górnośląskiego „Polaka”, poseł do Reichstagu, gdzie zasłynął wystąpieniem 25 października 1918 roku, w którym zażądał przyłączenia do przyszłego państwa polskiego wszystkich ziem polskich zaboru pruskiego i Górnego Śląska. Uczestniczył w powstaniu wielkopolskim. Polski komisarz plebiscytowy na Górnym Śląsku. Nie mogąc pogodzić się z planowanym podziałem Górnego Śląska po przeprowadzonym w marcu 1921 roku plebiscycie, w którym za Polską padło mniej głosów, Polacy chwycili za broń, wywołując III powstanie śląskie. Na ich czele, poczuwając się do odpowiedzialności, stanął Korfanty.

Ignacy Daszyński (1866-1936), polityk socjalistyczny, wieloletni działacz, a także przywódca partii socjalistycznej w zaborze austriackim. Po wybuchu I wojny światowej wspierał utworzenie Legionów Polskich i Polskiej Organizacji Wojskowej. 7 listopada 1918 roku stanął na czele Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej w Lublinie, który zaproponował bardzo postępowe reformy. W czasie wojny polsko-bolszewickiej był

Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości / Аверс медалі

wicepremierem w rządzie Wincentego Witosa.

Wincenty Witos (1874-1945) początkowo wspierał ideę Legionów Polskich, widząc w Austro-Węgrzech gwaranta powstania polskiej państwowości. Od 1915 roku zaczął popierać ideę endecji zbliżenia z państwami zachodnimi. Otwarcie mówił o dążeniu Polski do odbudowy niepodległego państwa. Jesienią 1918 roku stanął na czele Polskiej Komisji Likwidacyjnej w Krakowie, przejmującej władzę w zachodniej części zaboru austriackiego. W czasie wojny polsko-sowieckiej był premierem i członkiem Rady Obrony Państwa. W wydanej wówczas odezwie „Do Braci Włościan na wszystkich ziemiach polskich” apelował: „Trzeba ratować Ojczyznę, trzeba jej oddać wszystko – majątek, krew i życie, bo ta ofiara stokrotnie się

opłaci, gdy uratujemy państwo od niewoli i hańby”.

General Józef Haller (1873-1960) to jeden z najwybitniejszych polskich wojskowych XX wieku. Studia odbył w wiedeńskiej Wojskowej Akademii Technicznej. W czasie I wojny światowej najpierw zorganizował Legion Wschodni, a następnie objął dowództwo nad żołnierzami, którzy chcieli kontynuować walkę z Rosją w Legionach Polskich. Przeszedł bogaty szlak bojowy, następnie trafił do Francji, gdzie na polecenie Komitetu Narodowego Polskiego utworzył słynną Błękitną Armię. Jako jej dowódca, przybył do Polski w 1919 roku. W październiku 1919 stanął na czele Frontu Pomorskiego, który miał na celu pokojowe zajęcie Pomorza przez Polskę. 10 lutego 1920 roku dokonał w Pucku symbolicznego aktu zaślubin Polski z morzem.

Ojcowie polskiej niepodległości, urodzeni pod różnymi zaborami, różnili się przynależnością społeczną i religijną, reprezentowali różne poglądy polityczne, spierali się na wielu płaszczyznach, a mimo to potrafili zjednoczyć się wokół jednego, nadrzędnego celu, jakim była niepodległość.

Na podstawie: „Ojcowie Niepodległości”, wyd. IPN oraz uchwały nr 70 Rady Ministrów z 8 maja 2018 r. w sprawie odznaki okolicznościowej Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości

Andrzej Piotrowicz

Podsumowanie projektu oraz wręczenie medali

Na konferencję podsumowującą projekt „Białe-czerwone ABC. Program rozwoju polskiej edukacji na Ukrainie” Fundacji Wolność i Demokracja do Lwowa przybyli biorący w nim udział nauczyciele i przedstawiciele szkół.

Konferencja rozpoczęła się odśpiewaniem „Roty” Marii Konopnickiej. Wykład na temat „Niepodległa Polska 1914-1920” wygłosił prezes WiD Robert Czyżewski, o literaturze polskiej opowiedziała dr Joanna Lekan-Mrzewka z KUL. Został też przedstawiony kolejny tomu podręcznika „Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz ty”. Warsztaty coachingowe poprowadzili Andrzej Pery i Zofia Domaradzka-Grochowska. Ważnym punktem konferencji była prezentacja efektów realizacji projektu „Innowacyjne Centra Aktywności Lokalnej”. Podsumowując go, Robert Czyżewski zaznaczył, że „należy pamiętać, iż Polska szkoła – nie tylko szkoła stacjonarna, ale i sobotnio-niedzielną, jest taką polską wyspą na Ukrainie i dzisiaj możemy powiedzieć, że ta sieć polskiego szkolnictwa na Ukrainie jest właściwie siecią polskości”.

Odnaczeni Medalem 100-lecia Odzyskania Niepodległości / Відзначені медаллю 100-річчя Відновлення Незалежності

Na uroczystej gali prezes Robert Czyżewski i sekretarz Zarządu WiD Lilia Luboniewicz wręczyli Medale 100-lecia Odzyskania Niepodległości przyznane przez premiera Polski Mateusza Morawieckiego. Wśród odznaczonych była prezes Wiktoria Laskowska-Szczur. „Jest to odznaczenie dla naszego Zarządu, kierowników zespołów, nauczycieli oraz wszystkich członków za pracę na rzecz

polskości” – powiedziała prezes Laskowska-Szczur.

Konferencja została zorganizowana w ramach realizacji projektu „Białe-czerwone ABC. Program rozwoju polskiej edukacji na Ukrainie” współfinansowanego przez Senat RP w ramach sprawowania opieki nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji Wolność i Demokracja.

Ludmiła Wolska

Polską niepodległość świętowane w Winnicy

Główne obchody rozpoczęły się od uroczystego złożenia kwiatów pod tablicą pamiątkową poświęconą Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu.

Następnie odbyło się spotkanie konsulów KG RP w Winnicy z prezesami polskich organizacji społecznych oraz nauczycielami języka polskiego z Polski działającymi w winnickim okręgu konsularnym. Podczas konferencji, w której wzięło udział ok. 100 osób, uczestnicy mieli możliwość lepszego poznania się, a także omówienia wspólnych planów i działań.

W 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości w Winnicy odbył się koncert polskiej muzyki filmowej autorstwa Krzesimira Dębskiego pod batutą kompozytora. Podczas koncertu znane utwory filmowe wybitnego muzyka zabrzmiały w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Winnickiej Filharmonii Obwodowej oraz chóru „Verdiana” działającego przy Teatrze Wielkim w Łodzi. W unikalnym polsko-ukraińskim projekcie wystąpiła również znana polska solistka Anna Jurksztowicz, która zaśpiewała m.in. słynną „Pieśń Heleny” – ukraińską dumkę z filmu „Ogniem i mieczem”.

Podczas koncertu zabrzmiały także lubiane przez miłośników kina polskiego utwory, m.in. z filmów „Stara Baśń”, „Bitwa Warszawska 1920” oraz „W pustyni i w puszczy”. Koncert, na który przybyło ponad 600 słuchaczy, wzbudził entuzjastyczne przyjęcie.

Podczas uroczystości konsul generalny Damian Ciarciński wręczył pięciu działaczom polonijnym odznaczenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Wśród wyróżnionych znalazły się Wiktoria Wachowska i Irena Nawojewa z Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie.

Świętowanie zakończyło się uroczystym przyjęciem. Przybyli na nie honorowi goście, m.in. deputowani do Rady Najwyższej Oleksandr Dombrowskij oraz Serhij Kudłajenko, attaché obrony przy Ambasadzie RP w Kijowie kmdr. por. Maciej Nałęcz, przedstawiciel Konsulatu Generalnego Rumunii w Czerniowcach radca Ionel Ivan, przewodniczący Winnickiej Administracji Obwodowej Walerij Korowij, zastępca przewodniczącego Winnickiej Rady Obwodowej Mychailo Kremeniuk, wicemer Władysław Skalski, mer Berdy-

Uroczyste przyjęcie zorganizowane przez Konsulat Generalny RP w Winnicy z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę / Офіційний прийом Генерального консульства Польщі в м. Вінниця з нагоди 100-річчя відродження незалежності Польщі

Odznaczenia „Zasłużony dla Kultury Polskiej” otrzymały Irena Nawojewa i Wiktoria Wachowska z Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie / Відзнаки „Заслужений діяч польської культури” отримали Ірена Навоєва та Вікторія Ваховська з Житомирської обласної Співки поляків України

czowa Wasyl Mazur, mer Baru Artur Cyrciurski, przedstawiciele władz rejonowych z Kamieńca Podolskiego, Storożyńca, Chmielnickiego, Czerniowieci, Niemirowa, duchowieństwo na czele z biskupem Leonem Dubrawskim, działacze kultury i prezesi organizacji polskich. Obecna

była również liczna delegacja z Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Wszystkim obecnym dziękujemy za to, że mogliśmy wspólnie świętować tę ważną rocznicę, a artystom za tak wspólny koncert!

www.winnica.msz.gov.pl

100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości świętowana w Żytomierzu

Uroczystości zorganizował Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie. 11 listopada odbyła się msza św. dziękczynna oraz koncert „Za waszą i naszą wolność”. Z udziałem konsula generalnego RP w Winnicy zostały złożone białe-czerwone kwiaty i zapalone znicze na grobie rodziców Ignacego Jana Paderewskiego, przy tablicy Lecha Kaczyńskiego i pomniku św. Jana Pawła II.

Uroczystości rozpoczęła msza święta dziękczynna odprawiona w intencji ojczyzny w kościele katedralnym św. Zofii przez ks. kanonika Wiktora Makowskiego w koncelebrze z ks. dziekanem Witalijem Bezszykuryem, proboszczem katedry, oraz ks. Ryszardem Karapudą TChr. Z pasterskim pozdrowieniem zwrócił się do Polaków obecny na mszy biskup senior Jan Purwiński.

Wśród wiernych licznie zgromadzonych w murach katedry byli obecni prezesi polskich organizacji kulturalno-oświatowych, nauczyciele języka polskiego, działacze polonijni, osoby duchowne, siostry zakonne i przedstawiciele mediów.

Ksiądz kanonik w kazaniu wezwał obecnych do pielęgnowania pamięci o wywalczonej przez Polskę niepodległości, do poszanowania pamięci poległych za ojczyznę. Przypomniął, że w 1920 roku marszałek Józef Piłsudski wraz z atamanem Symonem Petlurą byli obecni na mszy św. przed katedrą św. Zofii, celebrowanej przez bp. Ignacego Dub-Dubowskiego, ordynariusza diecezji łucko-żytomierskiej. Wypełniający wówczas plac żołnierze z oddziałów polskich i ukraińskich prosili o zwycięstwo nad bolszewikami.

Po uroczystej mszy odbył się świąteczny koncert zatytułowany „Za waszą i naszą wolność”. Zarówno słuchaczom, jak i artystom serdeczne życzenia i gratulacje złożyli konsul generalny Damian Ciarciniński, wiceprzewodniczący Obwodowej Administracji Państwowej Oleksij Jasiunecki, wiceburmistrz Żytomierza Wiktor Krasnopir, przewodniczący Boguńskiej Rady Rejonowej Oleksandr Błoszczyński, ks. kanonik Wiktor Makowski oraz prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur. W wystąpieniach przewijał się wątek wspólnej walki Polaków i Ukraińców z bolszewikami w 1920 roku, okupionej krwią poległych. Hasło „Za waszą

Msza święta dziękczynna odprawiona w intencji ojczyzny w katedrze p.w. św. Zofii / Святу месу подяки відправили за Батьківщину в Кафедральному соборі св. Софії

Koncert „Za waszą i naszą wolność” w Żytomierzu / Концерт „За вашу і нашу свободу” в Житомирі

Na scenie wystąpiła Orkiestra Wojskowa Instytutu Wojskowego im. S. Korolowa pod dyrekcją mjr. Pawła Osińskiego / На сцені військовий оркестр Житомирського військового інституту ім. С. П. Корольова під керівництвом майора Павла Осінського

i naszą wolność” jest aktualne także dzisiaj, kiedy Ukraina broni swojego prawa do niepodległości i czuje pomoc narodu polskiego. Konsul Ciarciński życzył Ukraincom sukcesów w walce o wolność państwa oraz podziękował prezes Wiktorii Laskowskiej-Szczur za przygotowanie tak uroczystych obchodów 100-lecia niepodległości Polski.

Część artystyczną koncertu zapoczątkowały hymny Ukrainy i Polski w wykonaniu gościa specjalnego – Orkiestry Wojskowej Instytutu Wojskowego im. Sergieja Korolowa i solistki Natalii Zubarewej oraz wszystkich obecnych. Zasłużony dla Kultury Polskiej Ludowy Zespół Tańca Polskiego „Koroliski” (kier. Irena i Sergiusz Świtelscy) zaprezentował tańce ludowe, a nowoczesne – Zespół Tańca Towarzyskiego Gracja (kier. Julian Rozbicki). Solistki Irena Nawojewa, Katarzyna Bakalczuk, Natalia Zubarewa i Anita Cyporenko zaśpiewały patriotyczne utwory we współczesnej aranżacji. Wśród wykonawców znalazły się także Polski Zespół „Kolorowe Ptaszki” z Horoszowa (kier. Żanna i Oleg Szyszkinowie) i Zasłużony dla Kultury Polskiej Dziecięcy Wzorcowy Zespół Wokalny „Dzwoneczki” (kier. Jadwiga i Bogdan Poliszczukowie), które przedstawiły wiązkę pieśni patriotycznych. Orkiestra Wojskowa Instytutu Wojskowego pod dyktando mjr. Pawła Osińskiego zaprezentowała polską muzykę filmową oraz defiladę wojskową. Widzowie owacją na stojąco nagrodzili artystów. Koncert zakończył się wspólnym odśpiewaniem przez zespoły i solistów „Roty”. Do śpiewu włączyli się wszyscy zebrani.

Na Stoisku Niepodległościowym, zorganizowanym jako część projektu Fundacji Wolność i Demokracja „Dla niepodległości” współfinansowanego przez Senat RP w ramach sprawowania opieki nad Polonią i Polakami za granicą, wystawiono przygotowane przez młodzież rysunki poświęcone 100-leciu odzyskania przez Polskę niepodległości. Każdy mógł dostać kokardę narodową, czyli kotylion w barwach biało-czerwonych, śpiewnik z polskimi pieśniami patriotycznymi oraz rogal świętomarciński.

Obchody Narodowego Święta Niepodległości Polski w Żytomierzu odbyły się przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Winnicy. Są tradycyjnym przedsięwzięciem Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, które pokazuje łączność narodów Polski i Ukrainy.

Wiktorii Laskowskiej-Szczur

Sportowcy pobiegli dla Niepodległej / Спортсмени пробігли за Незалежність

Dla Niepodległej w Korosteniu

Korosteński Związek Polaków na Ukrainie zorganizował bieg na 1918 metrów poświęcony 100-leciu odzyskania przez Polskę niepodległości. Wzięła w nim udział młodzież szkolna.

Po przebiegnięciu dystansu, który swą długością nawiązywał do roku odzyskania przez Polskę niepodległości, wszyscy uczestnicy odśpiewali hymn Polski i Ukrainy. W biegu wzięli udział uczniowie Polskiej Szkołki Sobotnio-Niedzielnej działającej przy Korosteńskim ZPU oraz sportowcy z Klubu Wiktorii.

Zawodnicy tego klubu uczestniczą w organizowanych przez Stowarzyszenie

„Wspólnota Polska” Polonijnych Igrzyskach Młodzieży Szkolnej im. Jana Stypuły w Łomży (Polska) oraz w Światowych Igrzyskach Polonijnych odbywających się co dwa lata w różnych miastach Polski. Przez areny sportowe tych mityngów przewinęło się niejedno pokolenie zawodników, wśród których byli znani polscy sportowcy.

Do organizacji biegu na 1918 metrów przyczynili się prezes ZPUK Wanda Laskowska oraz Wiktor Medwiedczuk.

Niech żyje Polska, niech żyje Ukraina, niech żyje Niepodległa!

www.zozpu.zhitomir.net

Uroczystości dla Niepodległej w Korostyszewie / Заходи присвячені Незалежності Польщі у Коростишіві

Dla Niepodległej w Korostyszowie

3 listopada polscy mieszkańcy tej miejscowości świętowali 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Były śpiewy patriotyczne i recytacja poezji okolicznościowej.

Uroczystości przygotowały Rejonowa Organizacja Społeczna „Polskie Stowarzyszenie w Korosteszowie” oraz punkt nauczania języka polskiego działający przy Zgromadzeniu Sióstr Misjonarek Apostolstwa Katolickiego. Wspólnie zostały odśpiewane hymny Ukrainy i Polski. Następnie recytowano wiersze oraz śpiewano pieśni patriotyczne.

Prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktorii

Laskowska-Szczur przywitała obecnych z okazji tak wielkiego dla każdego Polaka święta narodowego oraz podziękowała państwu Wachowskiemu, siostrzom i księżom za organizację uroczystości.

Na Stoisku Niepodległościowym, przygotowanym w ramach projektu Fundacji Wolność i Demokracja „Dla niepodległości”, każdy mógł otrzymać kokardę narodową, śpiewniki z polskimi pieśniami patriotycznymi oraz świętomarcińskie rogale.

Projekt „Dla niepodległości” został współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu RP nad Polonią i Polakami za granicą.

www.zozpu.zhitomir.net

40. rocznica wyboru kard. Karola na Stolicę Piotrową

28 października o godz. 13 w konkatedrze pw. św. Aleksandra w Kijowie odbyła się uroczysta msza św. dziękczynna za ten wielki dar, jakim dla Kościoła i świata była osoba św. Jana Pawła II.

40 lat temu, 16 października 1978 roku, o godzinie 18.18 nad Kaplicy Sykstyńskiej na placu św. Piotra w Rzymie uniósł się biały dym, sygnalizujący, że kardynałowie zgromadzeni na konklawe wybrali papieża. Chwilę potem z loggii błogosławieństw miastu i światu została ogłoszona wiadomość, że 264. papieżem w historii Kościoła został arcybiskup krakowski Karol Wojtyła, który przyjął imię Jan Paweł II. Szok i niedowierzanie mieszały się z radością i dziękczynieniem. Jan Paweł II był pierwszym papieżem z Polski oraz pierwszym po 455 latach biskupem Rzymu niebędącym Włochem. W chwili wyboru miał 54 lata.

Uroczysta inauguracja pontyfikatu odbyła się 22 października 1978 roku. W pamiętnej homilii Jan Paweł II powiedział m.in.: „Nie lękajcie się! Otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi! Otwórzcie drzwi jego zbawczej władzy, otwórzcie jej granice państw, systemy ekonomiczne i polityczne, szerokie obszary kultury, cywilizacji i rozwoju. Nie lękajcie się!”.

Po czasie te słowa uznano za programową i główną wypowiedź pontyfikatu. Już wtedy wiadano, że czas sprawowania jego władzy w Kościele zmieni bieg historii. I tak też się stało. W czasie swojego prawie 27-letniego pontyfikatu św. Jan Paweł II odbył 104 pielgrzymki.

Papież zmarł 2 kwietnia 2005 roku o godzinie 21.37. 1 maja 2011 roku został beatyfikowany, a 27 kwietnia 2014 roku ogłoszony świętym. Historia nadała mu przydomek „Wielki”.

Z tej racji w niedzielę 28 października o godz. 13 w konkatedrze pw. św. Aleksandra w Kijowie odbyła się uroczysta msza św. dziękczynna za ten wielki dar, jakim dla Kościoła i świata była osoba św. Jana Pawła II. Przed liturgią mszy św. licznie zebrani wierni wysłuchali odtworzonego nagrania „Habemus papam” („mamy papieża”) oraz pierwszych słów, jakie wypowiedział Jan Paweł II z loggii błogosławieństw tuż po swoim wyborze.

Mszy św. w konkatedrze przewodniczył biskup kijowsko-żytomierski Witalij Krywicki, który w okolicznościowym kaza-

Mszy św. w konkatedrze przewodniczył biskup kijowsko-żytomierski Witalij Krywicki / Святу літургію очолив єпископ Віталій Кривецький

Prezentacja w Kijowie wystawy pt. „Nauczyciele wolności”, poświęconej 100. rocznicy powstania KUL / Презентація виставки „Вчителі незалежності”, присвяченої 100-річчю ЛКУ в Києві

Goście na uroczystościach rocznicowych / Гості на заході

Wojtyły

niu mówił, jak ważny dla Polski i świata, w tym także dla Ukrainy, był ten wybór.

Władze RP reprezentowali (pod nieobecność ambasadora RP Jana Piekły, który z powodu ważnych obowiązków nie mógł przybyć) małżonka ambasadora Renata Skurczyńska-Piekło oraz radca Ambasady RP w Kijowie Jacek Goćłowski.

Uroczystość zgromadziła licznych rodaków z Kijowa i okolic, obecny był m.in. prezes Polsko-Ukraińskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Krynica” na Ukrainie Stefan Wieloch. Przybyła również grupa Polaków z Żytomierza na czele z prezesem ŻOZPU Wiktorią Laskowską-Szczur, która zaprezentowała wystawę pt. „Nauczyciele wolności” poświęconą 100. rocznicy powstania KUL.

Św. Jan Paweł II był obecny w tym świętym zgromadzeniu w postaci relikwii wystawionych do publicznej adoracji oraz w symbolu kielicha, którego podczas Eucharystii używał ks. bp Witalij Krywicki. Był to ten sam kielich, z którego Jan Paweł II korzystał podczas mszy św. sprawowanej 24 czerwca 2001 roku na lotnisku Czajka w czasie swojego pobytu na Ukrainie.

Po błogosławieństwie zgromadzeni wierni jeszcze raz mogli wysłuchać kompilacji słów św. Jana Pawła II, jakie skierował On podczas swojego pontyfikatu do Polaków. Uroczystą celebrę zakończył wspólnie odmówiony Różaniec, o którą to modlitwę tak często prosił św. Jan Paweł II.

Jak wspomniano wyżej, przy okazji uroczystej celebrы w kościele konkatedralnym została zaprezentowana wystawa poświęcona 100-leciu istnienia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. św. Jana Pawła II, zatytułowana „Nauczyciele wolności”. Ekspozycja przedstawia historię KUL oraz związki tej uczelni ze św. Janem Pawłem II, który jako biskup krakowski był jej wykładowcą. Wystawę ulokowano w prawej nawie świątyni. Została ona udostępniona dzięki współpracy KUL z Żytomińskim Obwodowym Związkiem Polaków na Ukrainie i można ją było oglądać do 16 listopada.

Ks. dk. Jacek Jan Pawłowicz

Młodzież z Żytomińskiego Obwodowego ZPU przy pomniku św. Jana Pawła II / Молодь з Житомирської обласної СПУ біля пам'ятника св. Іоанна Павла II

Uczniowie składają hołd świętemu Janowi Pawłowi II / Вшанування пам'яті св. Іоанна Павла II

Polacy w Żytomierzu uczcili pamięć św. Jana Pawła II

16 października w 40. rocznicę wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża członkowie Żytomińskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie oddali hołd przy pomniku Jana Pawła II.

Wspólną modlitwę poprowadził ks. Paweł z katedry św. Zofii. Polacy zaśpiewali „Barkę”, zapalili znicze i złożyli hołd Ojcu Świętemu.

– Nasz wielki rodak przyczynił się do upadku Związku Sowieckiego – powiedział w trakcie uroczystości Wiktoria Laskowska-Szczur. – Jan Paweł II był symbolem walki z systemem komunistycznym i odzyskiwania niezależności.

Metropolita krakowski ks. kard. Karol Wojtyła został wybrany na papieża 16 października 1978 roku. Przybrał imię Jan

Paweł II. Był pierwszym od blisko pięciu wieków Ojcem Świętym spoza Włoch, najprawdopodobniej pierwszym w dziejach papieżem-Słowianinem i najmłodszym, jakiego wybrano od półtora wieku. Objęcie Stolicy Piotrowej przez polskiego kardynała było potężnym ciosem zarówno dla całego bloku państw komunistycznych, jak i dla władz PRL, które przez lata walczyły z Kościołem w Polsce i bezskutecznie próbowały wykorzenić wiarę z serc Polaków. Za sprawą Jana Pawła II polski naród odzyskał tożsamość i godność.

Pomnik św. Jana Pawła II w Żytomierzu został postawiony przy katedrze św. Zofii w 2011 roku z okazji 10. rocznicy wizyty papieża na Ukrainie. W 2016 roku jedna z ulic Żytomierza otrzymała imię świętego papieża Jana Pawła II.

Wiktoria Laskowska-Szczur

W Żytomierzu otwarto Przystanek Historia IPN

24 listopada prezes polskiego Instytutu Pamięci Narodowej Jarosław Szarek wraz z prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowską-Szczur, dyrektorem Biura Edukacji Narodowej IPN Adamem Hlebowiczem i szefem lubelskiego oddziału IPN Marcinem Krzysztofikiem inaugurowali Przystanek Historia IPN.

Wśród gości przybyłych na otwarcie obecni byli także konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarciński, wiceburmistrz Żytomierza Wiktoria Krasnopir, delegacja Instytutu Pamięci Narodowej, prezesi polskich stowarzyszeń, kierownicy zespołów, nauczyciele oraz społeczne organizacje Żytomierszczyzny. Projekt oświatowy pobłogosławił ksiądz kanonik Wiktor Makowski.

W Bibliotece Obwodowej przy ul. Nowy Bulwar 4 przedstawiciele Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Lublinie przeprowadzili dla uczniów Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie, oraz Szkółki Sobotnio-Niedzielnej funkcjonującej przy Stowarzyszeniu św. Jana Pawła II w Jemilczynie interaktywną lekcję historii najnowszej Polski. Wszyscy uczestnicy zajęć otrzymali prezenty od gości z Polski.

Podczas uroczystego otwarcia Przystanku Historia, który zorganizował lubelski oddział Instytutu Pamięci Narodowej, odbyła się prezentacja wystawy „Ojcowie Niepodległości”, przygotowanej przez IPN z okazji stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Dr hab. Tomasz Panfil wygłosił wykład „Jutrzenka wolności – Listopad 1918 r.”, który okazał się wielce kształcący dla wszystkich obecnych, ponieważ istotnie pogłębił ich wiedzę o historii Polski lat 1914-1989.

Przedstawiciele IPN wzięli także udział w obchodach rocznicy Wielkiego Głodu (1932-1933). W wiecu pamięci ofiar ludobójstwa na narodzie ukraińskim uczestniczyli również konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarciński, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur, przedstawiciele organizacji społecznych z Żytomierza, a także zastępca przewodniczącego Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej Ołeksij Jasiunecki, sekretarz Rady Miejskiej Nata-

Inauguracja «Przystanku Historia» IPN w Żytomierzu /
Відкриття „Зупинки історії” ІНП у Житомирі

Lekcję historii najnowszej Polski /
Лекція новітньої історії Польщі

W hołdzie ofiarom komunistycznej zbrodni złożyli kwiaty pod pomnikiem
Płaczącego Anioła / Вшанували пам'ять жертв комуністичного режиму та поклали
квіти під пам'ятником „Ангел, що плаче”

Gry edukacyjne IPN / Освітні ігри ІНП

Wyjątkowa lekcja historii / Захоплююча лекція історії

lia Czyż oraz zastępcy przewodniczącego samorządu miejskiego Wiktorias Krasnopir i Serhij Kondratiuk. W hołdzie ofiarom tej komunistycznej zbrodni złożono kwiaty pod pomnikiem Płaczącego Anioła postawionym ku ich czci. Ofiary Wielkiego Głodu uczczono minutą ciszy, wspólną modlitwą i zapaleniem zniczy. Zaapelowano do mieszkańców Żytomierza o włączenie się do ogólnoukraińskiej akcji „Zapał świecę” na znak smutku i pamięci o milionach przerwanych ludzkich istnień.

Tego dnia w kościołach na Żytomierszczyźnie duchowni odprawili egzekwie w intencji ofiar Wielkiego Głodu.

Delegacja IPN zapalili również znicze i zostawili kwiaty pod pomnikiem Jana Pawła II oraz tablicą Lecha Kaczyńskiego. Na Cmentarzu Polskim odwiedzili grób ojca i przybranej matki Ignacego Jana Paderewskiego Jana i Anny (z Tańkowskich) Paderewskich. Ponadto byli w Centrum Polskim, gdzie zapoznali się z działalnością Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków oraz omówili z Wiktoria Laskowską-Szczur współpracę i działalność Przystanku Historia w Żytomierzu.

Żytomierskim Przystankiem Historia IPN ma się opiekować lubelski oddział Instytutu: będą organizowane wyjazdy prelegentów i edukatorów, którzy poprowadzą zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży, szkolenia dla nauczycieli oraz wykłady dla zainteresowanych. Planowana jest stała obecność wystaw historycznych.

Żytomierz stał się następnym miastem na mapie świata, gdzie Instytut Pamięci Narodowej popularyzuje historię Polski. IPN otworzył podobne Przystanki w Łucku, Lwowie, Wilnie, Brukseli, Londynie, Nowym Jorku, Grodnie i Chicago.

Partnerem IPN w Żytomierzu przy realizacji projektu Przystanek Historia jest Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie.

Wiktorias Laskowska-Szczur

Uczniowie w czasie akcji edukacyjnej IPN / Учні під час освітньої акції ІНП

Przedstawiciele IPN zapalili znicze na Cmentarzu Polskim w Żytomierzu / Делегация ІНП запалила лампадки на польському цвинтарі в Житомирі

V Zjazd Federacji Mediów Polskich na Wschodzie

23 listopada w Belwederze w Warszawie odbyło się walne zebranie Federacji Mediów Polskich na Wschodzie. Wzięli w nim udział przedstawiciele redakcji polskich mediów z Białorusi, Czech, Litwy, Łotwy i Ukrainy.

Zjazd zorganizowały Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” oraz Fundacja Wolność i Demokracja. Współfinansował go Senat RP w ramach opieki nad Polonią i Polakami za granicą. Gospodarzem wydarzenia była Kancelaria Prezydenta RP.

Walny zjazd rozpoczął się od uroczystej mszy świętej odprawionej w kaplicy w Belwederze przez ks. Leszka Kryżę, będącego jednocześnie dyrektorem biura Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Konferencji Episkopatu Polski.

– Jesteście odpowiedzialnymi szafarzami słowa i służycie słowu poprzez zaangażowanie w media – powiedział w homilii. Kaznodzieja zaznaczył, że fundamentem wszelkiego słowa jest Słowo Boże, gdyż ma moc sprawczą i poprzez nie Bóg stwarza świat. Zaznaczył, że również ludzkie słowo ma swoją siłę. – Słowo człowieka może drugiego człowieka podnieść, ale i poniżyć, może być źródłem radości, ale może też być przyczyną smutku. Dlatego tak ważne jest, byśmy to nasze codzienne słowo pielęgowali i przekazywali innym w jak najlepszym wydaniu. Żeby były to słowa, które niosą wartość i podnoszą, informują, uczą i wskazują drogę. Tego wam życzę i o to się szczerze modlę – powiedział ks. Leszek Kryża.

W uroczystym otwarciu zjazdu udział wzięli sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Adam Kwiatkowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jan Dziedziczak i senator Artur Warzocha.

– Wszyscy mamy w pamięci, że rok temu spotkanie tych, którzy szukają i dostarczają informacji, odbyło się też tutaj, w Belwederze. I cieszę się, że dziś to piąte spotkanie w stulecie niepodległości odbywa się również w Belwederze. W imieniu prezydenta Andrzeja Dudy witam wszystkich uczestników tego forum – przywitał zebranych Adam Kwiatkowski. – Dla nas ważne jest, by polskie media na wschodzie istniały. Bo jest to dla nas ważne źródło informacji. Myślę o nas, mieszkających w Polsce, ale i o rodakach na miejscu, którzy mogą dzięki państwu dowiedzieć się,

**V Zjazd Federacji Mediów Polskich na Wschodzie w Belwederze, Warszawa/
V З'їзд федерації польських ЗМІ на сході у Бельведері, Варшава**

co ważnego dzieje się w polskiej społeczności w miejscach, gdzie mieszkają.

– Z wielką ciekawością zaglądamy do mediów, które państwo wydajecie, na temat tego, czym żyjecie, jak sobie radzicie – powiedział senator Artur Warzocha. – Mamy dużą satysfakcję, że poziom tych mediów jest wysoki. Wasza działalność buduje poczucie wspólnoty narodowej polskiej w tych miejscach, gdzie mieszkacie.

Jan Dziedziczak zapewnił, że Polacy na Wschodzie to nie kłopot, ale partnerzy. Zaznaczył, jak ważną funkcję pełni polszczyzna w polskich mediach na Wschodzie. – Język waszych mediów to język polskiej inteligencji w waszych krajach – zważył.

Wiceprezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Rafał Dzięciołowski, mówiąc o misji polskiego dziennikarza na Wschodzie, zaproponował, by patronem Federacji Mediów Polskich na Wschodzie (FPMnW) był pisarz i publicysta Józef Mackiewicz (1902-1985). Kreśląc jego sylwetkę, przypomniał credo Józefa Mackiewicza, że „Jedynie prawda jest ciekawa”.

O szczególnej roli mediów polskich za granicą mówił Robert Czyżewski, prezes Fundacji Wolność i Demokracja. – Media są jednym z niewielu miejsc, gdzie może przechować się polska elita. Co ma robić człowiek, który ma coś do powiedzenia o Polsce po polsku? Nie ma tak napraw-

dę wielu możliwości. W obcym państwie, nawet zaprzyjaźnionym czasem, może tworzyć medium. Jest to miejsce powstawania i utrzymywania się polskiej elity – podkreślił.

V zjazd to okazja do podsumowań, do spojrzenia wstecz, by się przekonać, co i jak zmieniło się w tym czasie.

Powody powołania Federacji Polskich Mediów na Wschodzie były następujące: po przesunięciu środków budżetowych na wspieranie Polonii i Polaków za granicą z Senatu do MSZ środowiska na Wschodzie zaczęły borykać się z ogromnymi problemami. Duża część mediów albo w ogóle nie otrzymała finansowania od MSZ albo dostała je w okrojonym zakresie. Skutkiem tego wiele redakcji upadło, a wiele musiało ograniczyć działalność: zwalniano dziennikarzy, zmniejszano nakład, objętość i zasięg oddziaływania.

W związku z tym Federacja postulowała, by: uznać, że polskie media na Wschodzie są istotnym składnikiem polskiej polityki zagranicznej, odgrywającym szczególnie ważną rolę w zakresie walki o zachowanie polskiej tożsamości narodowej; w związku z ważną misją pełnioną przez polskie media na Wschodzie wpisać „wspieranie mediów” do priorytetów MSZ; przywrócić finansowanie mediów polskich na Wschodzie do poziomu co najmniej kwoty 5,5 mln zł; wprowadzić, wzorem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, minimum trzyletni

Przedstawiciele mediów ze Związku Polaków na Ukrainie z Janem Dziedziczakiem, sekretarzem stanu MSZ / Представники медіа Спільки поляків України з Яном Дзедзічаком, міністром МЗС

system finansowana polskich mediów na Wschodzie dający ich redakcjom poczucie stabilności w realizacji ich strategicznych działań i misji; zapewnić pełną przejrzystość oraz jawność ogłaszanych konkursów poprzez możliwość pełnego wglądu w oceny wniosków przez komisję konkursową; starannie weryfikować, na podstawie ściśle określonych kryteriów, startujące w konkursach polskie organizacje pozarządowe, zajmujące się wspieraniem polskich mediów na Wschodzie, ze szczególnym uwzględnieniem ich kompetencji i doświadczenia w tej dziedzinie.

Po agresji rosyjskiej przeciwko Ukrainie prócz celów kulturalno-oświatowych, polskie media na Wschodzie podjęły zadanie przeciwstawienia się rosyjskiej propagandzie i ekspansji. Tej nowej sytuacji została poświęcona kolejna konferencja „Media Polskie na Wschodzie”, która odbyła się 22 kwietnia 2015 roku w Sejmie RP, zorganizowana przez sejmową Komisję Łączności z Polakami za Granicą wspólnie z Fundacją Wolność i Demokracja, będącą partnerem większości redakcji działających w krajach reprezentowanych na tym forum.

W 2018 roku w warunkach wciąż trwającej wojny hybrydowej, którą zapoczątkował wybór przez Ukraińców europejskiej drogi rozwoju kraju, przed mediami polskimi na Ukrainie przeżywającej transformację ustrojową i gospodarczą stają nowe zadania: wspieranie procesu demokratyzacji życia społecznego, niezależnienie społeczeństwa od wpływów propagandy „Russia Today”, a także zajęcie stanowiska w sporze dotyczącym trudnych zagadnień polsko-ukraińskiej historii.

Co do tego byli zgodni obecni na zjeździe przedstawiciele mediów polskich na Ukrainie, w tym najstarszych, jak „Dziennik Kijowski” (redaktor Stanisław Panteluk), oraz działających na Żytomierszczyźnie: kwartalnika „Tęcza Żytomierszczyzny” (redaktor Wiktoria Laskowska-Szczur), portalu www.zozpu.zhitomir.net i „Wieści Polonijne”, programu TV „Polacy Żytomierszczyzny” (autor Olga Kolesowa) i TV „Uczymy się polskiego” (redaktor Wiktoria Wachowska), kwartalnika „Mozaika Berdyczowska” (redaktor Larysa Werminińska), programu radiowego „Jedność” (redaktor Mirosława Starowierow) i „Polskiego Radia Berdyczów” (redaktor Jerzy Sokalski).

Jerzy Wójcicki z Winnicy, redaktor naczelny „Słowa Polskiego” i portalu slowapolskie.org, opisał rozwój polskich mediów na Ukrainie oraz ich rolę w walce z rosyjską propagandą. Redaktor Walenty Wojniłło przedstawił sytuację mediów na Litwie z perspektywy „Kuriera Wileńskiego”. Redaktor Ryszard Stankiewicz opisał polskie media na Łotwie. Po raz pierwszy reprezentujący na Forum Mediów Polskich na Wschodzie polskie redakcje z Czech redaktor naczelny Tomasz Wolff zaprezentował zaolziański „Głos” (dawniej „Głos Ludu”).

O tragicznej sytuacji mediów polskiej mniejszości narodowej na Białorusi opowiedziała Andżelika Borys, która podkreśliła, że są one obecnie najsilniejszymi mediami niezależnymi w tym kraju. – Na Białorusi dominuje propaganda rosyjska, dominują rosyjskie media, które w społeczeństwie są opiniotwórcze. Jeżeli mówimy o niezależnych mediach w kontekście Białorusi, to mówimy o mediach polskich przede wszystkim – stwierdziła. I dodała: – Trzeba pracować w konspiracji, w któ-

rej przez 13 lat działalności nabraliśmy ogromnego doświadczenia, ale też otrzymaliśmy ogromne wsparcie od zwykłych ludzi”.

Celem dyskusji była też wymiana doświadczeń i porównanie perspektyw dziennikarzy pracujących w polskich redakcjach w różnych krajach. – Dzisiaj rola mediów na Wschodzie jest bardzo istotna – zauważył Rafał Dzieciolowski. – Polskie media w tych regionach, oczywiście, oprócz manifestowania polskiej obecności za granicami kraju zaczynają pełnić nowe funkcje. Są pasem transmisyjnym między państwem polskim a krajem, w którym ukazują się te informacje. Trzeba znaleźć formułę, w której media te będą ośrodkiem wspierania polityki polskiej w różnych dziedzinach. Ważne jest też przeciwdziałanie szerzeniu propagandy rosyjskiej – szczególnie dotyczy to Litwy i południowo-wschodniej części Łotwy – zaznaczył.

Podczas panelu „Polska pomaga tobie, ty pomóż Polsce” rozmawiano o możliwościach i sile oddziaływania polskich mediów poza granicami kraju. Jego moderatorem był wicedyrektor TVP Polonia Filip Frąckowiak. Drugi panel „Między trwaniem a zmianą. Wyzwania i kierunki rozwoju” prowadził dziennikarz i publicysta Jan Pospieszalski.

Uczestnicy zjazdu zgodnie odnotowali wzrost znaczenia mediów społecznościowych, zwłaszcza wśród ludzi młodych. A to kolejne wezwanie dla mediów tradycyjnych: znalezienie sposobów podawania informacji, aby zainteresować nią młodzież i aktywizować do zabierania głosu w sprawach społecznie ważnych dla ich środowiska zamieszkania oraz dla Polaków.

Podczas walnego zjazdu zostały sformułowane wnioski dotyczące warunków poprawy kondycji mediów polskich na Wschodzie. Adresowane w formie uchwał skierowanych do najwyższych władz RP, koncentrowały się wokół zwiększenia pomocy finansowej dla poszczególnych redakcji, jak najrychlejszego przyznania i przekazania dotacji pozarządowym operatorom programów wspierających media polskiej mniejszości na Wschodzie, a także stworzenia ram prawnych umożliwiających realizację minimum dwuletnich planów finansowania mediów.

Prezesem Federacji Mediów Polskich na Wschodzie na kolejną roczną kadencję został ponownie redaktor naczelny portalu Znadniemna.pl, Andrzej Pisalnik. Wybory wyłoniły też członków Zarządu FMPnW w osobach Ireny Waluś (Białoruś), Roberta Mickiewicza (Litwa), Ryszarda Stankiewicza (Łotwa) oraz Doroty Jaworskiej (Ukraina).

Akcja Światelko Pamięci dla Cmentarza Łyczakowskiego /
Акція „Вогник пам'яті” на Личаківському цвинтарі

Śladami niepodległości

Młodzież z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. Ignacego Jana Paderewskiego 1 listopada wzięła udział w akcji Światelko Pamięci dla Cmentarza Łyczakowskiego.

Z inicjatywy Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie przy wsparciu Fundacji Wolność i Demokracja dla uczniów Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej został zorganizowany wyjazd do Lwowa. Podobne wycieczki po Ukrainie do miejsc związanych z wybitnymi Polakami oraz polską historią najnowszą odbywają się co roku.

Tegoroczny wyjazd miał na celu przybliżenie dzieciom historii niepodległości Polski, wybitnych i mało znanych postaci spoczywających na Cmentarzu Łyczakowskim, zapoznanie z zabytkami kultury polskiej i ukraińskiej we Lwowie.

Wycieczkę z pasją poprowadziła Teresa Pakosz. Młodzież zaśpiewała „Rotę” przy grobie Marii Konopnickiej oraz recytowała „Katechizm polskiego dziecka” Władysława Bełzy.

Uczniowie uczestniczyli również w mszy św. pod przewodnictwem arcybiskupa Mieczysława Mokrzyckiego, metropolity lwowskiego. Na mszy był obecny konsul generalny RP we Lwowie Rafał Wolski, prezes Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej Emil Legowicz i prezes ŻOZPU Wiktoria Laskowska - Szczur.

Następnego dnia zaplanowano zapalenie zniczy na Cmentarzu Polskim w Żytomierzu.

Projekt został współfinansowany w ramach projektu „Biało-czerwone ABC”. realizowanego przez Fundację Wolność i Demokracja w ramach sprawowania opieki Senatu RP nad Polonią i Polakami za Granicą w 2018 roku.

Wiktoria Laskowska-Szczur

Przy grobie Marii Konopnickiej uczniowie zaśpiewali „Rotę” /
На могилі Марії Конопницької заспівали „Роту”

Wolontariusze pomagają w akcji Światelko Pamięci /
Волонтери допомагають в акції „Вогник пам'яті”

Polska młodzież zwiedza miejsca pamięci narodowej

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie zapoznali się z historią Kamieńca Podolskiego i Chocimia.

Polska młodzież z Żytomierza na wycieczce do Kamieńca Podolskiego i Chocimia zwiedziła miejsca związane z dziejami Polski i Ukrainy, z postaciami historycznymi, tak ważnymi dla obu krajów. Królowie Polski: Stefan Batory, Jan III Sobieski i Stanisław August Poniatowski zapisali się złotymi zgłoskami w historii tych ziem. Wśród historycznych postaci nie małą rolę odegrali wielcy wodzowie, jak hetman Karol Chodkiewicz i hetman wielki koronny Stanisław Jabłonowski.

Twierdza chocimska unaoczniała i przypominała młodzieży bohaterskie czyny zjednoczonych oddziałów wojsk polskich, litewskich i kozackich, brawurowe ataki polskiej husarii 11 listopada 1672 roku pod Chocimiem, która pod dowództwem Jana III Sobieskiego rozgromiła 60-tysięczną armię turecką. To właśnie po wiktorii chocimskiej hetman koronny Jan Sobieski udał się na elekcję do Warszawy, gdzie został wybrany na króla Polski.

Najcenniejszym zabytkiem Kamieńca jest zespół urbanistyczno-architektoniczny Starego Miasta i twierdzy. Z perłami architektury oraz historią katedry pw. św. św. Piotra i Pawła uczestników wycieczki zaznajomił Stanisław Nagórniak. Po 27-letnim panowaniu Turków w Kamieńcu został wznoszący się przy katedrze 33,5-metrowy minaret, który dzisiaj wieńczy połączona figura Matki Boskiej stojąca na muzułmańskim półksiężycu. Jest to jedyny na świecie minaret znajdujący się przy chrześcijańskiej świątyni, a jego pozostawienie było jednym z warunków pokoju karłowickiego z 1699 roku, przywracającego Rzeczpospolitej Kamieniec wraz z Podolem i województwem Braclawskim. W kościele poddominikańskim zachował się minbar, czyli ażurowa kazalnica służąca kiedyś imamom.

Celem wycieczki edukacyjnej było zachęcenie uczniów do odwiedzania miejsc i obiektów „gdzie nasze serca i nasze dziedzictwo”. Znajomość ojczyzny przodków, jej historii i kultury to bowiem nie tylko wiedza książkowa, ale i ta pozyskana w czasie wypraw krajoznawczych, i to przede wszystkim do miejsc, które sta-

Żytomierzanie na wycieczce w Chocimiu / Житомиряни на екскурсії в Хотині

Stanisław Nagórniak zapoznał z historią Kamieńca-Podolskiego / Станіслав Нагорняк познайомив з історією Кам'янця-Подільського

nowią polskie sacrum. To pamięć, która tworzy tożsamość... Każdy Polak ma obowiązek bycia w miejscach, które tworzyły i tworzą polskie dziedzictwo narodowe.

Pomoc w przeprowadzeniu wycieczki okazał ks. Jarosław Giżycki TChr oraz

Stanisław Nagórniak, prezes Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego w Kamieńcu Podolskim.

Projekt został dofinansowany przez Konsulat Generalny RP w Winnicy.

Tetiana Petrowska

Niewymazana polskość

Członkowie Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie wzięli udział w konkursie „Niepodległość i Pamięć”. Na jego finał do Winnicy przybyli uczestnicy z Berdyczowa, Żytomierza, Kropywnyckiego, Żmerynki i oczywiście Winnicy.

Konkurs „Niepodległość i Pamięć”, będący częścią projektu „Dla niepodległości”, został zorganizowany przez Fundację Wolność i Demokracja oraz współfinansowany za jej pośrednictwem przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej w ramach opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2018 roku. Organizatorem lokalnym było Centrum Rozwoju i Partnerstwa „Polonia”.

Laureatami konkursu z Żytomierza zostali: w kategorii dzieci Jan Kopetczuk, zdobywca I miejsca, oraz Waleria Malczyk i Dymitrij Gorpynicz, którzy otrzymali wyróżnienia; w kategorii dorośli Edward Malinowski, który zajął III miejsce, oraz Antonina Kowtoniuk jako najstarsza uczestniczka.

Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe (I nagroda – tablet Lenovo), gry Dixit, gry planszowe od IPN, piękne książki historyczne, przewodniki, poradniki i książki dziecięce. Wszyscy uczestnicy konkursu dostali upominki: kubki niepodległościowe, naklejki, bransoletki, znaczki, zakładki. Nuczycielka języka polskiego, która opiekowała się pracami uczniów, Wiktoria Zubarewa otrzymała od organizatorów dyplom z podziękowaniem.

Zadaniem konkursowym było przeprowadzenie przez uczniów wywiadu z najstarszym członkiem rodziny lub osobą w podeszłym wieku z najbliższego otoczenia i zapisanie go w przygotowanym przez organizatora zeszycie. Uczniowie na podstawie przeprowadzonych rozmów opisywali wspomnienia rodzinne z okresu walki o niepodległość, losy rodzin, wspomnienia z czasów zsyłki do Kazachstanu czy na Syberię itd.

Zdobywca I miejsca Jan Kopetczuk, uczeń Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie oraz członek Teatru Lalek „ModernPol” funkcjonującego przy ŻOZPU, napisał wzruszającą opowieść o swoich prapradziadkach. Już tylko jej fragmenty mogłyby każdego doprowadzić do łez.

„Moja prababcia Halina Nesterchuk (Ostrowska) mieszka w Żytomierzu. Ona ma 86 lat i jest katoliczką. Ona jest Po-

Rodzina Jana Kopetczuka / Родина Яна Копетчука

lką. Jej rodzice Józef i Lidia Ostrowscy przeżyli straszne lata stalinowskiego teroru. Mimo wszystko oni zawsze pamiętali o tym, że byli Polakami.

Mój prapradziadek Józef Ostrowski urodził się 17 września 1900 r. na wsi Hołubyni rejonu romanowskiego obwodu żytomierskiego i został ochrzczony 19 września 1900 r. w kościele Odnalezienie Krzyża Świętego w Czudnowie. Ten kościół wysadzili w powietrze w 1938 r. komuniści. Na tym miejscu obecnie jest klasztor i kościół franciszkanów obserwantów. Mój prapradziadek Józef był bardzo mądrym człowiekiem. On doskonale pisał po polsku, on znał wszystkie polskie święta, chodził do kościoła, znał polskie modlitwy. Mamy jego stary modlitewnik z 1928 r. On skończył 7 klas polskiej szkoły w Marchlewsku (obecnie miasteczko Dowbysz, rejon baranowski, obwód żytomierski). W naszej szufladzie jest jego jedyne zdjęcie z 1932 r. On miał wtedy 32 lata. To zdjęcie zostało zrobione prawdopodobnie w miasteczku Czudnów obwodu żytomierskiego.

Jego rodzice Dominik Ostrowski i Rafalina Ostrowska byli Polakami i prowadzili swoje gospodarstwo. Oni pracowali w polu, hodowali konie, krowy, kozy i byki. Oni lubili ziemię i byli bardzo pracowitymi ludźmi. Cała rodzina chodziła do kościoła w miasteczku Czudnów i Romanów. W Romanowie oni chodzili do kościoła pod wezwaniem św. Stanisława. W latach 1933-2003 Romanów nazywał się Dzierżyńsk.

Mój prapradziadek Józef ożenił się z moją praprababcą Lidią Kuzmińską

w Hołubyni w 1927 r. Oni byli sąsiadami. Za rok urodziło się pierwsze dziecko. To był Jakub (ur. 1.04.1928 r.). Drugie dziecko urodziło się 2 maja 1932 r. To była moja prababcia Halina.

Do wojny na wsi nikt nie miał dokumentów, które by potwierdziły tożsamość człowieka.

Wiosną 1934 r. na prapradziadka Józefa ktoś anonimowo doniósł, bo on był Polakiem, mówił po polsku, pisał po polsku, czytał literaturę polską, chodził do kościoła razem ze swoją rodziną, znał wszystkie polskie tradycje i zwyczaje.

To wszystko było zakazane przez władzę sowiecką. Wszystko, co było polskie, było wrogiem. Głównym hasłem komunistów było: »Polak to największy wróg!«. Za tydzień prapradziadka Józefa z rodziną (żoną Lidią i starszym bratem Jakubem) wysłano do Kazachstanu. Jest list mojego prapradziadka Józefa Ostrowskiego, który zachował się jako nasza bezcenna pamiątka rodzinna w oryginale z 30 grudnia 1935 r.

Oni jechali w nieludzkich warunkach przez 2 tygodnie i dojechali nareszcie na wieś. Tam on też pracował jako księgowy. Tam nic nie było, jak nam wiadomo. Ze słów praprababci Lidii Ostrowskiej (żony Józefa) wiemy, że jej mąż Józef pracował jako księgowy prawie rok w kolchozie. Na początku 1935 r. oni uciekli. On pojechał do pewnej gminy (200 km od ich wsi), żeby oddać sprawozdanie swojej działalności, a sam powiedział żonie Lidi i synowi Jakubowi (7 lat) zebrać niezbędne rzeczy i wyruszyć jakkolwiek ciężarówką do tej gminy, gdzie oni razem musieli się

spotkać. Prapradziadek Józef wiedział, że jego będą szukali, więc postanowił samemu uciec najpierw do Abchazji, a potem powrócić do domu. Żonę z dzieckiem on wysłał na Ukrainę, tam gdzie była ich rodzinna wieś (Hołubyni). Drugie ich dziecko dziewczynka Halina nie pojechała do Kazachstanu, bo została w domu. Ona ukrywała się w domu rodziców Józefa mamy Rafaliny Ostrowskiej i Dominika Ostrowskiego.

Więc prapradziadek Józef dotarł do granicy Rosji i Abchazji. To było miasto Majkop.

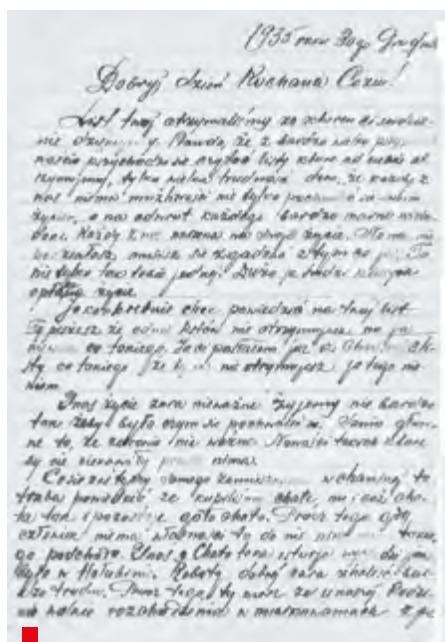
Mój prapradziadek Józef nie pisał do swojej żony Lidii, a pisał do swojej najmłodszej siostry Cezarii, żeby ona opisywała mu, jak się mają jego żona i dzieci. On bał się represji, że jego rodzina będzie miała kłopoty przez niego. Wszystkiego on się dowiadywał od swojej, jak pisał, Kochanej Cezii!

Z listu wynika, że prapradziadek Józef pojechał do Gadauty, bo miał problemy ze zdrowiem, a w Stanicy Hańskiej razem ze swoimi dwoma synami Gwidonem i Leonidem był tato Dominik Ostrowski. Tato z synami pracowali w Stanicy (w tamtejszym Lespromgospie), tam kupili dom, ale nie mieli dokumentów i nie mogli się zameldować. Więc oni musieli powrócić na Ukrainę, żeby uzyskać dla wszystkich zaświadczenia (»sprawkę«), żeby potwierdzić ich tożsamość. Nie wiadomo, co oni dalej robili.

Potem kiedy prapradziadek Józef zrozumiał, że on jest ciężko chory na sarkomę nogi, postanowił wrócić jednak do domu na Ukrainę. W drodze on poczuł się bardzo źle i wysiadł z pociągu na stacji Wilszanka (rejon łubieński, obwód połtawski). Do niego pojechała jego żona Lidia, syn Jakub i córka Halina (Hendryka). Przed śmiercią oni go zobaczyli. Moja prababcia Halina, która wtedy miała 4 lata, pamięta to wzruszające spotkanie przy leżącym ojcu. Ona pamięta, że tato tylko wyciągał ręce i słabym głosem mówił: »Henia, chodź do mnie, przytul mnie!«. On zmarł w cudzym domu w 1936 r. i został pochowany na cmentarzu w Łubnie (obwód połtawski). Niestety nie znaleźliśmy jego grobu.

Więc prześladowania ze strony władzy sowieckiej i zesłanie do Kazachstanu bardzo pogorszyło zdrowie prapradziadka Józefa, który zmarł w wieku 36 lat. On był Polakiem i przez to, że niósł polskość w sercu, zapłacił życiem. Jego rodzina żona Lidia, syn Jakub i córka Halina zawsze pamiętali o ojcu, który modlił się po polsku jak na Ukrainie, tak i w Kazachstanie.

Więc na naszym Cmentarzu Polskim w Żytomierzu leżą rodzice mojego prapradziadka Józefa ojciec Dominik i mama Rafalina, jego żona Lidia i synek Jakub

List z archiwum rodziny /
Лист з архіву родини

ze swoją żoną Haliną. W Żytomierzu żyje moja prababcia Halina (córka Józefa Ostrowskiego), która ma 86 lat. Jej dzieci to Walentyna i Tetiana. Moja babcia Walentyna Kopetczuk (Nesterczuk) ma 2 dzieci. To są syn Anatolij Kopetczuk i córka Tetiana Neswirskaja (Kopetczuk).

Moja prababcia Halina zawsze bała się mówić w ukraińskiej szkole, że jest Polką. Tylko w domu odmawiano pacierza i ochodzono po kryjomu polskie święta.

Jeszcze jeden fakt z życia moich krewnych świadczy o tym, że czas komuny był czasem »śmierci i strachu«.

Rodzony brat mojego prapradziadka Józefa Leonid został represjonowany za to, że był Polakiem w 1937 r. w Łubnach. Anonimowy donosiciel napisał, że pan Leonid tajemnie pomaga księdzu prowadzić msze święte. Pan Leonid nie umiał ani czytać, ani pisać, więc on został okłamywany. On został rozstrzelany i my nie wiemy, gdzie jest jego grób. W wyniku tych represji zmienił się los całej naszej rodziny. Najmłodszy brat prapradziadka Józefa Gwidon zmienił swoje imię na Wiktora, żeby uniknąć prześladowań. On stał we wszystkich dokumentach swoje prawdziwe imię, a przy ich odnowieniu powiedział, że ma na imię Wiktor. Podobnie zrobiła moja praprababcia Lidia, która zmieniła imię swojej córki z Hendryki na Halinę.

To, co przeżyła moja rodzina, nie ująć w słowa, ale dzięki konkursowi »Niepodległość i Pamięć« i pomocy mojej nauczycielki języka polskiego Wiktorii Zubarewej odkryłem dużo nowego. Mogę teraz bez obaw i dumnie powiedzieć tylko jedno: jestem Polakiem, a Polska to moja Ojczyzna, ziemia moich przodków. Moja prababcia Halina jest dla mnie najlepszym przykładem patriotyzmu i dobroci».

Od autora:

Jestem Jan Kopetczuk. Jestem synem Anatolija Kopetczuka i mam młodszego brata Marka. Mój tato jest Polakiem, a moja mama jest Ukrainką. Mam 10 lat i jestem Polakiem z krwi i kości (tak jak mówią mój tato, mama, brat, babcia i prababcia). Jestem Polakiem, bo czuję się Polakiem. Polska to moja Ojczyzna, a język polski to jest mój język ojczysty.

Na konkursie przedstawiłem los mojego prapradziadka Józefa. Od czasu do czasu mój tato wyciąga z szafy i czyta mi te listy, które były pełne miłości do rodziny i napisane tak pięknie, że czasem jest mi wstyd, że popełniam błędy w polskich słówkach! Z tych listów też rozumiem, dlaczego mój tato szanuje moją mamę i w przyszłości przeczytam te listy swoim dzieciom. Uwielbiam czytać polskie książki.

Jestem uczniem Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego przy ŻOZPU. Moja nauczycielka p. Wiktoria Zubarewa uczyła moją tatę, a teraz mnie uczy mówić, pisać i czytać po polsku. Ona mnie zainspirowała, by wyciągnąć z tatę wszystkie stare dokumenty należące do naszych polskich krewnych i przeczytać je. Moja nauczycielka zachęciła moją tatę, by poszedł do miejskiego archiwum i znalazł dokumenty dotyczące naszej rodziny oraz napisał listy do Kazachstanu. Odkryłem dla siebie dużo ciekawego i ważnego!

Mamy polską rodzinę, bo tato ze mną i bratem mówi po polsku i czyta nam po polsku. Moja prababcia Halina doskonale zna język polski. Ona jest mistrzynią polskiego. Mój tato nauczył mnie modlić się po polsku i robić tak, jak czynił mój prapradziadek Józef Ostrowski, który też modlił się w Kazachstanie, zawsze pamiętała o Polsce!

Jest mi tak przykro, że za narodowość »Polak« mogli zesłać do Kazachstanu, gdzie po drodze ludzie umierali w bydlęcych wagonach albo tam żyli w nędzy. Nigdy bym nie chciał, żeby takie straszne czasy powróciły!

Ten konkurs pomógł mi zrozumieć, że żyję w wolnym kraju i mogę chodzić do polskiej szkoły i uczyć się bez obaw języka polskiego oraz kultury polskiej. Dzięki tej pracy zacząłem więcej zastanawiać się nad słowami swojej prababci Haliny, która mówi, że »gdzie są Polacy, tam jest Polska!«.

W Korosteniu kołędowała wszyscy uczestnicy Festiwalu Polskiej Kolędy na Żytomierszczyźnie / В Коростені колядували учасники Фестивалю польської колядки на Житомирщині

Hej kołęda, kołęda!

16 grudnia 2018 roku w Korosteniu po raz trzynasty zabrzmiały polskie kolędy i pastorałki w wykonaniu uczestników Festiwalu Polskiej Kolędy na Żytomierszczyźnie, który odbył się pod patronatem burmistrza miasta Włodzimierza Moskalenki i przy wsparciu Konsulatu Generalnego RP w Winnicy.

Miejski Pałac Kultury już od południa wypełniał się wykonawcami oraz widzami, którzy, jak co roku, licznie przybyli na to świąteczne wydarzenie. Wśród artystów byli przedstawiciele polskich środowisk z Żytomierszczyzny, członkowie stowarzyszeń, uczniowie szkół i członkowie zespołów działających przy domach kultury.

Korosteński festiwal jest jednocześnie eliminacjami do XXV corocznego Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie (Polska), który tym razem odbędzie się w dniach 10-13 stycznia 2019 roku, już po raz 25.

Przed rozpoczęciem koncertu burmistrz Moskalenko spotkał się z organizatorami i gośćmi. W gorących słowach wyraził swoją radość z kontynuacji takiego przedsięwzięcia właśnie w jego mieście. Nadmieniał, że wśród mniejszości narodowych zamieszkujących Korosten to właśnie wspólnota Polaków pod kierownictwem Wandy Laskowskiej wyróżnia się swoją aktywnością i prężnością działań. Poinformował też, że na zaproszenie

Prezentacja wystawy „Nauczyciele wolności” poświęconej 100-leciu KUL / Презентація виставки „Вчителі незалежності” до 100-річчя ЛКУ

burmistrza Kraśnika, miasta partnerskiego Korostenia, delegacja pod jego przewodnictwem uczestniczyła w obchodach 100-lecia odzyskania odzyskania przez Polskę niepodległości.

Podczas otwarcia festiwalu prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur odczytała list konsula generalnego RP w Winnicy skierowany do jego uczestników, w którym przekazał on

gratulacje, pozdrowienia i życzenia sukcesów. Z krótkim przemówieniem zwrócili się do zebranych Włodzimierz Moskalenko, Aleksander Piwowarski z Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej, prezes Korosteńskiego ZPU Wanda Laskowska i Halina Szubina. Wszyscy oni podkreślali wagę kołędowania w tych trudnych dla Ukrainy czasach.

Jury, oceniając występy poszczególnych artystów, brało pod uwagę nastę-

pujące kryteria: dobór repertuaru, wykonawstwo, stroje i ogólne wrażenie artystyczne.

Wśród występujących byli soliści, duety, tria, kwartety oraz liczniejsze zespoły z Olewska, Horoszowa, Korostenia i Żytomierza. Repertuar, który zaprezentowali, przedstawiał się bardzo różnorodnie. Ze sceny płynęły dźwięki kolęd tradycyjnych oraz tych mniej znanych. Wszyscy wykonawcy zaprezentowali wysoki poziom artystyczny. Dostarczyli publiczności wielu pozytywnych emocji i wzruszeń. Widzowie żywiołowo oklaskiwali artystów, wyrażając w ten sposób swoje uznanie dla ich wysokiego poziomu wykonania i zaangażowania.

W trakcie festiwalu publiczność miała możliwość obejrzenia wystawy „Nauczyciele wolności” poświęconej 100-leciu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Festiwalowe popołudnie szybko upłynęło w pełnej serdeczności, świątecznej atmosferze.

Na zakończenie burmistrz Moskalenko podkreślił szczególną ważność takich inicjatyw jak festiwal kolęd w Korosteniu oraz zaprosił do udziału w przyszłorocznej imprezie, deklarując swoje wsparcie w jej organizacji. Ks. Ryszard Karapuda TChR zaznaczył, że festiwal pielęgnuje tradycję, przywiązane do religii, jest on swoistym pomostem łączącym przeszłość z teraźniejszością. Wszyscy uczestnicy konkursowych zmagani zostali obdarowani dyplomami i upominkami wręczonymi przez prezesa Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktorię Laskowską-Szczur oraz burmistrza Korostenia Włodzimierza Moskalenkę.

Wykonawcy pożegnali się, śpiewając „Cichą noc”. Do śpiewu włączyła się publiczność i po chwili cały Pałac Kultury w Korosteniu rozbrzmiewał polskimi słowami znanej na całym świecie kolędy.

Jury delegowało do udziału w XXV Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie solistkę Anitę Cyporenko (Żytomierski Obwodowy ZPU), Switłanę Nikonorową (Żytomierz), Wokalno - Instrumentalny Zespół „Kolorowe Ptaszki” (PSKO im. Wł. Reymonta z Horoszowa).

Na uczestników czekała miła niespodzianka. Zostali zaproszeni na spotkanie, podczas którego podzieleno się opłatkiem i przy dźwiękach kolęd złożono sobie życzenia zdrowych, wesołych i spokojnych świąt Bożego Narodzenia. Życzenia te nabrały szczególnego wymiaru w trudnej aktualnie ukraińskiej rzeczywistości.

Andrzej Piotrowicz

Pomóż wyremontować katedrę pw. św. Zofii w Żytomierzu!

W czasach sowieckich, gdy wiele świątyń zostało zrównanych z ziemią lub zamienionych na budynki kultury, sale sportowe, magazyny..., katedra pw. św. Zofii w Żytomierzu była jedynym czynnym kościołem katolickim w promieniu setek kilometrów. Zawsze stanowiła symbol obecności nie tylko Kościoła rzymskokatolickiego na tych ziemiach, ale także Polaków. Modlił się w niej Józef Ignacy Kraszewski, Ignacy Jan Paderewski, grał Juliusz Zarębski, przychodził do niej

młody kleryk, późniejszy arcybiskup Warszawy, zesłaniec syberyjski św. Zygmunt Szczęsny-Feliński i wielu innych znamienitych synów naszego narodu. Dzisiaj ta świątynia wymaga kapitalnego remontu.

W obecnej sytuacji, w jakiej znajduje się Ukraina, wierni często sami cierpiący niedostatek, nie są w stanie pokryć kosztów remontu swoich świątyń. Dlatego z ufnością zwracamy się do naszych Braci i Sióstr z Polski i innych krajów Europy z prośbą o Waszą pomoc.

На ремонт кафедрального Собору св. Софії просимо складати благодійні внески на рахунки:

Житомирське обласне управління АТ "Ощадбанк"

МФО 311647 код ЄДРПОУ: 22062036 р/р 26007300236211

Картка Приватбанк 5363 5423 0833 2924

Безшукий Віталій Юльянович (настоятель Кафедрального собору)

Niżej podajemy numer konta, na które można wpłacać ofiary:

Konto złotówkowe: Ks. VITALII BEZSHKURYI

SWIFT: PKOPPLPW

PL 28 1240 4650 1111 0010 8601 7869

W tytule wpłaty prosimy wpisać: REMONT KATEDRY W ŻYTOMIERZU

Za okazaną pomoc już teraz składamy serdeczne staropolskie BÓG ZAPŁAĆ!

A wszystkich naszych Dobrodziejów otaczamy naszą wdzięczną modlitwą.

Delegacja Kancelarii Prezydenta RP na czele z ministrem Adamem Kwiatkowskim w Żytomierzu / Делегація канцелярії Президента РП на чолі з міністром Адамом Квятковським в Житомирі

Podpisanie porozumienia o międzynarodowej współpracy szkół, Tarnów / Підписання договору про міжнародну співпрацю шкіл, Тарнів

Posiedzenie Rady Mniejszości Narodowej Ukrainy w Żytomierzu / Засідання Ради національних спільнот України в Житомирі

Aszot Awanesian przewodniczący Rady Mniejszości Narodowej Ukrainy / Ашот Аванесян, Голова ради національних спільнот України

Uroczystości z okazji 84. urodzin JE.Bp Jana Purwińskiego / Святкування 84-го Дня народження єпископа Яна Пурвінського